

Občinski list

Glasilo občine Renče-Vogrsko

Foto: Majaz Bizjak

3 10 LET OBČINE RENČE-VOGRSKO
Občina Renče-Vogrsko
praznuje
10. rojstni dan

11 IZ OBČINE
5. martinovanje
v Bukovici

18 IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI
30-letnica Moškega
pevskega zbora
Provox

Spoštovani bralec!

*Prisluhni trenutku sedanjemu,
mine že.*

*Prisluhni trenutku naslednjemu,
sedaj je že.*

*Prisluhni še enkrat obema,
tako čas mineva.*

Da bi se ustavil,

ni takšnega dneva.

Mogoče so prav praznični dnevi priložnost, ko se nam lahko zazdi, da se je čas za trenutek ustavil.

Ali pa se njihov pravi pomen izgublja v prezgodaj okrašenih izložbah, prepolnih trgovskih policah, živčnem nakupovanju daril, prevelikih količin hrane in pijače, v množici igrač v otroških sobah, ki otroku vzamejo čar pričakovanja?

In ...

Ali kljub vsemu blišču, ki nas obdaja, ostajamo v sebi osamljeni in prazni?

Pa vendar, sami izbiramo in se odločamo. Lahko se preprosto prepustimo trenutku, ki nam ga je dano živeti, se veselimo ljudi in z ljudmi, ki nam jih je dano imeti, veselimo sebe samega, hvaležni za vse, kar smo in kar imamo.

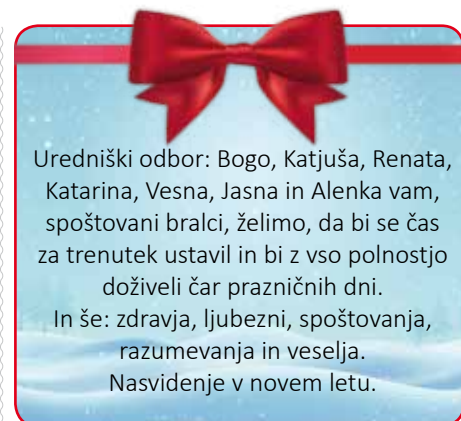
Premalokrat smo tukaj in zdaj, še manj pa

v svojem srcu.

Osvobojeni vsega, kar nas utesnjuje, najdemo v sebi prostor za radost, začutimo omamni vonj potice, uživamo v svetlobi lučk, krašenju smrečice, postavljanju jaslic, zaslišimo veselo sporočilo prazničnih pesmi. Z iskreno toplino objemamo in želimo srečo drug drugemu.

Ja, in takrat se čas za trenutek ustavi.

| Alenka Gregorič

Drage občanke in občani

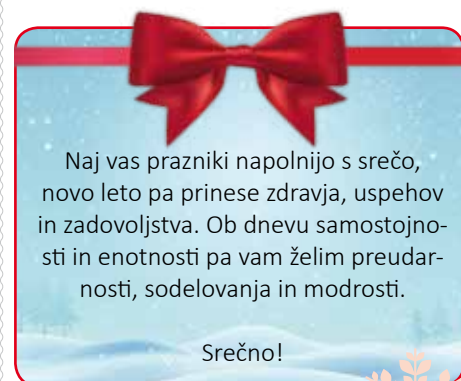
Za nami je pomembno praznovanje – naša občina je slavila 10. rojstni dan. Mnogo je bilo v tem času narejenega in še mnogo zastavljenih projektov čaka na pravo priložnost. Prav pa je, da smo tako pomemben jubilej znali soustvariti in se skupaj poveseliti na slavnostni seji, ki ni nikogar pustila ravnodušnega. Vsem, ki ste sodelovali pri tem dogodku, se iskreno zahvaljujem in vas vabim, da si več o deseti obletnici preberete v prilogi tokratne številke glasila.

Skoraj pa je za nami tudi že december – mesec veselja, pričakovanja in vznemirjenja. Za nami so mnoge prireditve,

ki so pripomogle k prazničnemu vzdušju, k druženju in sodelovanju. Prav vsaka od teh prireditev je bila posebna in lepa, vsa-

ka je pridala svoj delček h kvalitetnejšemu življenju v naši lokalni skupnosti. Zato, drage občanke in občani, bodimo ponosni na to, kar smo dobrega storili. Za hip postojmo in se skupaj poveselimo. Nato pa z novim zagonom gradimo naprej – za še boljši jutri.

| Župan Aleš Bucik

OBČINA RENČE-VOGRSKO

10
LET

Občina Renče-Vogrsko praznuje 10. rojstni dan

*Naj bo jasen naš pogled;
usmerjen naprej,
in zazrt nazaj...
In trdno obstojimo v času,
ki je tukaj in zdaj.*

Drage občanke in občani, vsem iskreno čestitam za prvih deset let naše občine in si hkrati želim, da bi si še naprej skupaj prizadevali za ohranjanje tistih vrednot, ki so nas popeljale do nove občine, in tako še naprej krepili enotnost, strpnost, ustvarjalnost in sodelovanje.

✦
Župan Aleš Bucik

10. obletnico ustanovitve Občine Renče-Vogrsko smo počastili z več dogodki, na katere so bili prijazno povabljeni vsi občani.

Slavnostna otvoritev Informacijske pisarne za invalide v Občini Renče-Vogrsko

23. 11. ob 18. uri v prostorih občinske uprave

Organizator: Občina Renče-Vogrsko in Medobčinsko društvo invalidov Nova Gorica

Koncert domoljubnih pesmi

25. 11. ob 18. uri v Kulturnem domu Bukovica

Organizator: Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo »VETERAN« Nova Gorica

Snemanje spominov in pričevanj o obrteh in industrijski dediščini na območju Občine Renče-Vogrsko

26. 11. ob 9. uri v dvorani Zorana Mušiča v Kulturnem domu Bukovica

Organizator: Goriški muzej

Slavnostna seja Občinskega sveta ob deseti obletnici ustanovitve Občine Renče-Vogrsko z otvoritvijo ploščadi pred kulturnim domom v Bukovici ter slavnostnim dvigom zastave in otvoritev muzeja v nastajanju

26. 11. od 11. ure dalje v Kulturnem domu Bukovica

Organizator: Občina Renče-Vogrsko in Goriški muzej

Rojstnodnevna zabava Občine Renče-Vogrsko

26. 11. ob 18. uri na ploščadi pred kulturnim domom v Bukovici

Organizator: Občina Renče-Vogrsko

Slavnostna otvoritev informacijske pisarne za invalide

Dogodek, ki pomeni nov korak v smeri Občine po meri invalidov, ni bil številčno obiskan, a kljub temu uspešen in hkrati prisrčen.

Organizirala in povezovala ga je **Katarina Tisher Gregorič**, predsednica Sveta za invalide v Občini Renče-Vogrsko, ki svoje poslanstvo opravlja predano in srčno. Sam dogodek je obogatila s strokovnim in kulturnim delom.

Županov pozdravni nagovor je nosil sporočilo o pomembnosti odnosa vseh nas do soljudi, ki morajo živeti s svojo drugačnostjo.

Diplomirana medicinska sestra **Mimi Zednek** je slikovito predstavila sladkorno bolezen kot epidemijo tega stoletja in poslušalcem ponudila koristne nasvete o zdravem načinu življenja.

Kulturni utrinek je ustvaril **Matjaž Berdon**, ki se nam je predstavil s svojo poezijo. Matjaž, ki je živel v Solkanu, kasneje v Vrtojbi in Šempetru, je sedaj naš občan. Živi in ustvarja v Oševljeku. Prvo pesem je napisal pred skoraj 30 leti.

Svojo poezijo je zbral v knjigi *Spomini nikoli ne zamrejo*, ki jo je izdal v samozaložbi. Pesmi je opremil s čudovitimi lastnimi fotografijami, v katere je ujel domače gore, sončne vzhode in zahode, živali ...

Nekaj njegovih pesmi nam je na otvoritvi doživetno predstavil **Iztok Munčič**. Prostor je slavnostno prevzel gospod

Valter Adamič.

Pisarna je odprta za vse vrste invalidov. Nobenega ne bomo zavrnil. Poiskali bomo pot do sogovornika, ki vam bo pomagal poiskati pot do rešitve vašega problema (ostale invalidske organiza-

cije, ustanove, humanitarne organizacije).

Pisarna bo delovala v prostoru občinske stavbe vsako četrto sredo v mesecu med 14.00 in 16.30 uro.

Kontakti:

Društvo MDI

Goriške, telefon:

05 302 64 76; E-

pošta: invalidi.goriske@amis.net;

v času delovanja na občini, vsako četrto sredo v mesecu, na telefon 338 45 00.

Občina Renče-Vogrsko je v svojem 10-letnem obstoju dokazala, da v delovanju izboljšuje življenje ljudi v okolju, kjer

živimo in delamo. Tudi z ukrepi Občine Renče-Vogrsko »invalide« spreminjamo v neinvalide. ■

Alenka Gregorič

Foto: Bogo Rusjan

Koncert domoljubnih pesmi

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo »Veteran« Nova Gorica, ki preko sekcije Renče-Vogrsko s svojimi aktivnostmi deluje tudi v Občini Renče-Vogrsko, je letos prvič organiziralo Večer rodoljubno-domoljubnih pesmi in napevov.

Izredno smo bili veseli, da je pri organizaciji pomoč ponudil tudi župan **Aleš Bucik**.

Tako je večer sovpadal s praznovanjem 10. obletnice delovanja Občine Renče-Vogrsko.

Zelo smo bili presenečeni nad številom zainteresiranih pevskih zborov, da predstavijo svojo izvedbo rodoljubno-domoljubne pesmi – na razpis se jih je prijavilo kar devet. Vsak zbor se je na prireditvi predstavil z dvema pesmima. Večer je povezovala **Ingrid Kašca Bucik**, ki je z vpletanjem recitacij domoljubni naboj dvigovala do te mere, da so na koncu programa na pobudo domačega pevskega

zboru vsi prisotni v dvorani zapeli pesem *Slovenija, od kod lepote tvoje*.

Nastopajoči zbori in recitatorji so prejeli zahvalno listino, ob tem pa izrazili upanje, da bi ta prireditev postala tradicionalna. ■

Za Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo »Veteran« Nova Gorica Boris Jug

Snemanje spominov in pričevanj o obrteh in industrijski dediščini na območju Občine Renče-Vogrsko

V sklopu praznovanja 10. obletnice ustanovitve Občine Renče-Vogrsko je poleg drugih dogodkov potekalo snemanje spominov in pričevanj o obrteh in industrijski dediščini na območju Občine Renče-Vogrsko.

Organizator **Goriški muzej Nova Gorica** je v dvorani Zorana Mušiča v Kulturnem domu Bukovica pripravil snemanje kot del zgodovinske dediščine ob ustanavljanju muzejske sobe na to tematiko. Kljub skromni udeležbi občanov je snemanje in pogovor potekal v prijetnem in sproščenem vzdušju, zato je bil za to tematiko odmerjen čas prekratek.

Kako je nastalo podjetje Mizar Volčja Draga je povedal **Cvetko Lukežič** iz Renč (Žigoni). Zelo nazorno je prikazal delo in proizvodnjo na Mizarju od njegove vajeniške dobe do upokojitve z vsemi prijetnimi in manj prijetnimi dogodki.

O opekarniški dejavnosti je spregovoril **Silvo Mikluž** iz Volčje Drage. Kot dolgoletni delavec Goriških opekarn v Renčah je opisal delo opekarništv (tudi po pričevanju starejših delavcev) do modernega postopka izdelave opečnih izdelkov.

Jani Martinuč iz Renč (Žigoni) je na zanimiv način opisal življenje renških zidarjev, ki so služili kruh v tujini, med vojnama predvsem v Švici, in povojnem zidarstvu kot poklicu, ki je bil najbolj številčen v Renčah. Sam je po poklicu gradbenik in izhaja iz zidarske družine. Zidarska dediščina ga je pritegnila do take mere, da je dolga leta zbiral gradivo tako v obliki zidarskega orodja, gradbenih skic in načrtov od sorodnikov in znancev. Uspelo mu je ustvariti muzej zidarstva z lepo zbirko eksponatov, od

katerih ima vsak svojo zgodbo.

Irena Gregorič iz Bukovice in **Adam Stibilj** iz Renč sta spregovorila o začetku ustanavljanja Šampionke, takratnega podjetja Čistilka Renče, katerega je ustanovil **Stane Weitzer st.** Poudarek pričevanja o ustanavljanju Šampionke je bil na skromnosti pričetka delovanja v Renčah v hlevu **Josipa Stibilja** z dvema delavcema. Ta sta najprej pripravljala (zbijala) leseno embalažo, prala steklenice, v katere se je na enostaven način točila varekna. Šampionka je kmalu postala uspešno podjetje, zato je poleg varekine kot osnovnega artikla prešla v proizvodnjo tudi prehrabnenih artiklov. Proizvodnja se je iz Renč razširila tudi v Vrtojbo in Bukovico.

Adam Stibilj iz Renč je spregovoril o družinskem podjetju njegovih prednikov. Stari oče **Ivan Stibilj**, ki se je iz Šturij priženil v Renče, je kot veleposestnik in trgovec z lesom od renškega grofa kupil takratni mlin in mlinske naprave. V prvi svetovni vojni sta bila jez in mlin porušena. Po vojni je

zgradil novo zgradbo in zaradi izkoriščanja vodnega vira za pogon francisove turbine obnovil jez. Moderniziral je mlin z novimi valjčnimi stroji za mletje kornice in ajde, montiral žago (venecianko na pet listov) za žaganje hlobovine, elektranjo z generatorjem

65 kW za proizvodnjo električnega toka in hladilnico za proizvodnjo in skladiščenje ledu, kar je bilo za takratne čase izjemno napredno.

Prvič je luč iz te elektrarne zasvetila na sveti večer, 24. decembra 1925. Električni tok se je najprej uporabljal za razsvetljavo Renč, pozneje Bukovice, Bilj in Orehovelj. Zanimiv je podatek, da je bil največji uporabnik električne energije kovač v Renčah, ki je imel elektromotor moči 3 kW za pogon kovaškega meha in kladiiva. Ostali uporabniki so koristili električni tok samo za razsvetljavo.

Led, ki ga je proizvajal kompresorski hladilnik v kosih teže približno 50 kg, so poleg uporabe domačih odjemalcev (gostilničarji in trgovci v Gorici za hlajenje pijače in živil) vozili tudi v Trst na ladje, ki so v Egipt tovorile večinoma sadje in zelenjavo. Bloke ledu so na vozovih tovorili s konji ponoči, pokrite z vejevjem in vrečami zaradi zmanjševanja taljenja ledu.

Druga svetovna vojna in povojno obdobje z nacionalizacijo je družinskemu podjetju Stibilj pustilo velik negativen pečat, kajti ohranil se je samo mlin, ki še danes občasno obratuje.

Organizator snemanja spominov Goriški muzej je bil s pričevanji zelo zadovoljen. Hkrati prosi občane, da pri ustanavljanju muzeja aktivno sodelujejo s pričevanji, saj je zgodb prav gotovo še veliko, in tudi z zbiranjem predmetov in ostalega gradiva za dopolnitev muzejske zbirke. ■

| Adam Stibilj

Slavnostna seja in otvoritev ploščadi

Še vreme nam je bilo naklonjeno na to praznično soboto, ko se nas je mnogo zbralo na novi ploščadi Kulturnega doma Bukovica, da skupaj počastimo deseto obletnico obstoja naše občine, Občine Renče-Vogrsko.

S pesmijo Tam sem jaz doma, ki jo je zapel domači zbor **MePZ Klasje Bukovica-Volčja Draga**, je začela slovesnost, ki jo je z veliko mero občutka povezovala vsestranska umetnica **Lara Jankovič**. K pozdravni besedi je najprej povabila predsednika KS Bukovica-Volčja Draga **Dušana Nemca**, ki se je v svojem nagovoru osredotočil na kulturni dom in njegov pomen.

Dovolite mi, da se danes osredotočim zgolj na naš kulturni dom, na katerega smo že ves čas zelo ponosni. Obenem pa moram reči, da smo zelo veseli, da se Kulturni dom Bukovica zelo lepo obnavlja in tako postaja center občine ne samo na kulturnem področju, pač pa na področju celotnega družbenega življenja. Da je naš kulturni dom tak, kot je, in da ta stavba ni zgolj zadržni dom, pa pripisujemo velike zasluge **Angelu Mlečniku starejšemu**, zato smo sledili večletni želji Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga, da bi Veliko dvorano

preimenovali v Dvorano Angela Mlečnika. Preimenovali smo udeležili septembra ob praznovanju letošnjega praznika Krajevne skupnosti Bukovica-Volčja Draga.

Celostna ureditvena podoba Kulturnega doma Bukovica se danes dopolnjuje z otvoritvijo ploščadi pred stavbo, ki tako postaja del parka Zorana Mušiča. Objekt zaokroža tudi na novo postavljen drog za dvig zastave, katero bomo prvič dvignili v okviru današnje slovesnosti; drog stoji v posebnem stojalu, ki simbolizira nakovalo.

Župan **Aleš Bucik** in Dušan Nemeč sta s slavnostnim rezanjem traku uradno otvorila ploščad.

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo, Veteran Nova Gorica je dogajanje na ploščadi zaokročilo s slavnostnim in prvim dvigom zastave. Čast dviga zastave je bila zaupana **Vinku Jarcu**, dolgoletnemu članu društva Veteran in članu občinskega sveta v prvem mandatu. Zastava je zaplapolala ob himni, ki jo je zapel domači zbor. Nadaljevanje slavnostne seje je sledilo v Dvorani Angela Mlečnika.

Voditeljica nam je z izbranimi besedami in občutenim petjem ob spremljavi kitare pričarala edinstven kulturni užitek.

Slavnostni govornik, župan Aleš Bucik, se je z besedo sprehodil skozi 10-letno obdobje.

Naša skupna pot, ki se je začela pred desetimi leti z ustanovitvijo Občine Renče-Vogrsko, se nekemu morda zdi dolga, drugemu pa kratka. Marsikomu tudi ni bila lahka, saj je bilo treba začeti vse od začetka.

Današnji časovni mejnik vsem nam, ki smo skupaj ustvarjali občino, dokazuje, da je z vztrajnostjo, strpnostjo, sodelovanjem, močno voljo in znanjem mogoče vse; v ustvarjanje svoje občine smo vsi skupaj namreč prispevali vse najboljše, kar je bilo v naši moči, uresničili smo najpomembnejše cilje, ki smo si jih zadali, izkoristili priložnosti, ki nam jih je ponudila samostojna občina, in na podlagi izkušenj preteklosti usmerili pot razvoja v najboljše odločitve, za najboljšo prihodnost ljudi. Tako smo udeležili občinsko skupnost, na katero smo lahko izjemno ponosni.

Pogled v preteklost je vedno zanimiv in pogosto tudi pomaga opredeliti cilje, ki jih lahko zastavimo za bodočnost. Zato mi dovolite kratek pregled pomembnih obletnic, ki so zaznamovale naš čas, prostor in zgodovino; junija smo slavnostno obeležili 25 let samostojne Slovenije, jesen pa poteka v praznovanju desete obletnice obstoja naše občine.

Na svojo lastno državo smo Slovenci sicer dolgo čakali, a smo svojo samostojnost z enotnostjo in s sodelovanjem dosegli v razmeroma kratkem času. Pa vendar lahko ugotovimo, da smo kot družba v naši mladi državi med

vzponi in padci doživeli velik napredek na vseh področjih, hkrati pa dobili tudi odgovornost, da je treba v ustvarjanje pogojev za maksimalno zadovoljevanje potreb naših ljudi in splošno dobrobit vključiti sodelovanje vseh državljanov na državni ravni in vseh občanov na lokalni ravni.

Na Primorskem pa se je slovenska domovina osnovala že z večletnimi prizadevanji za priključitev Primorske k matičnemu narodu, ki so se udeležila 15. septembra 1947 z uveljavitvijo pariške mirovne pogodbe, s katero je bil velik del Primorske priključen tedanji republiki Sloveniji. V spomin na to pomembno dejanje že od leta 2006 obeležujemo kot državni praznik Dan vrnitve Primorske k matični domovi-

prostovoljnim delom krajanov, med katerimi je vidno razvojno sled v Kulturnem domu Bukovica zapustil tudi tedanji krajevni veljak Angel Mlečnik, po katerem smo septembra poimenovali veliko dvorano našega kulturnega doma.

Naslednja razvojna prelomnica se je zgodila pred 10 leti, ko smo krajanje vseh treh krajevnih skupnosti dobili svojo lastno občino. Načrtovanje razvojne strategije občine je že od vsega začetka vključevalo tudi javne obravnave, na katerih so lahko naši občani podajali tudi različne predloge in ideje, ki so se nanašale konkretno na razvoj posameznih krajevnih skupnosti. Večino predlogov, potreb, ciljev in idej smo uresničili, saj smo želeli ljudem

Bukovica.

Na teh obravnavah pa so ljudje ponovno izrazili tudi potrebo in voljo, da se kulturni dom v Bukovici obnovi in da se v njem ponovno vzpostavijo vsebine, ki sodijo v kulturno ustanovo.

Spoštovani, rezultati našega truda, ki smo ga skupaj vlagali v snovanje razvojnih smernic tako same stavbe kot vsebin, ki smo jih skrbno vgrajevali v kulturni značaj doma, ter strokovnega pristopa k obnovi in revitalizaciji kulturnega doma ob pomembni podpori Občinskega sveta v vseh dosedanjih mandatih, so za kulturni in splošno družbeni razvoj naše občine izrednega pomena. Kulturni dom Bukovica je namreč postal pomembno

ni, ki simbolizira Primorce kot ljudi vztrajnosti, združevanja in boja za domovino.

Leta 1947 pa je padla še ena pomembna odločitev, ki je vzpostavila dolgoročni pomen za našo občino. Takrat smo imeli Primorci svoj slovenski kulturni center v Gorici. Po uveljavitvi pariške mirovne pogodbe smo ta dom žal izgubili, a je dokaj kmalu prišlo do političnega dogovora, da se primorskim Slovencem zgradi nov kulturni dom; velikega pomena za nas je bila odločitev, da se ta dom zgradi prav v Bukovici; mesta Nova Gorica takrat seveda še ni bilo, Šempeter pa je bil tradicionalno močno povezan z Gorico. Odločitev je bila realizirana v 50. letih, ko je bil kulturni dom zgrajen s

zagotoviti čim kvalitetnejše pogoje za življenje in ustvarjanje v naši razvojno naravnani občini. Zdi se mi pomembno, da poudarimo, da smo vse pomembne investicije izpeljali s soglasjem in podporo svetnikov Občinskega sveta v vseh mandatih. Tako mi dovolite, da samo na kratko omenim najvidnejše investicije in izboljšave, ki so več kot upravičile potrebo po nastanku Občine Renče-Vogrsko:

Cesta med Volčjo Drago in Vogrskim, renška obvoznica, nova šola in vrtec na Vogrskem, obnova in rekonstrukcija šole v Renčah, izgradnja sakralnih objektov v vseh treh krajevnih skupnostih, prenova 12 kilometrov vodovodov in lokalnih cest in obnova Kulturnega doma

kulturno in družbeno stičišče, ki je kot kulturni center že presešlo lokalno raven in se enakovredno postavilo ob bok že leta uveljavljenim različnim kulturnim ustanovam.

Z današnjo otvoritvijo ploščadi se obnova našega kulturnega doma seveda še ni zaključila. Nadaljnja obnova bo zajemala zunanjo ureditev v celoti, kar pomeni, da bomo pristopili še k celostni ureditvi zunanjega parka in ploščadi med šolo in stavbo kulturnega doma.

Na našo kratko, a izredno uspešno skupno preteklost smo torej lahko izjemno ponosni. In ob današnji slovesnosti, s katero obeležujemo tudi spomin na prvo konstitutivno sejo Občinskega sveta Občine Renče-Vogrsko, ki je ▶

► bila 27. novembra 2006, se lahko upravičeno veselimo tudi skupne prihodnosti. Zato naj nam na koncu, cenjene občanke in občani, vsem skupaj iskreno čestitam za prvih deset let naše občine in si hkrati želim, da bi si še naprej skupaj prizadevali za ohranjanje tistih vrednot, ki so nas popeljale do nove občine, in tako še naprej krepili enotnost, strpnost, ustvarjalnost, medsebojno spoštovanje in sodelovanje.

Dogodki o delovanju v naši občini so že od začetka vtakani v *Občinski list*, ki ga je z veliko mero začetne vneme in hkrati uredniške zrelosti zasnoval prvi uredniški odbor. V prvih številkah *Občinskega lista* se je najprej predvsem obveščalo, nato pisalo o dejavnostih naše občine in o dogodkih v naših krajih, strani lista po so kmalu obogatila tudi poročanja o različnih dejavnostih v naših krajevnih skupnostih, društvih, šolah in vrtcih, pa tudi o naših ljudeh, ki so v prvem desetletju zaznamovali ta čas in prostor.

Ob priložnosti desete obletnice je Občina Renče-Vogrsko izdala *Zbornik občinskih listov* in tako na enem mestu zbrala vse občinske liste, ki v časovni okvir zajemajo kroniko naše občine in naših krajev v prvem mandatu občinskega sveta v času od leta 2006 do leta 2010. Kronološko zbirko, ki bo prav gotovo obudila veliko lepih spominov, predvsem pa časovno odmaknjenih pričevanj o začetkih naše samostojne občine, je občina ob tej priložnosti poklonila vsem svetnikom iz prvega mandata občinskega sveta in članom prvega uredniškega odbora.

Na oder so bili povabljeni: **Radovan Rusjan, Nevo Pregelj, Gregor Kobal, Samo Turel, Katjuša Žigon, Nikita Fajt, Marjan Murovec, Tomaž Gregorič, Vanda Ožbot, Jožef Hvalica, Valter Mlečnik, Vinko Jarc, Nataša Podgoršek, Silvester Vončina, Marjan Rutar, Boris**

Arčon, Radivoj Pahor, Branka Pregelj Arčon, Bogo Rusjan, Alenka Gregorič, Alenka Ožbot Klančič in Alma Volk.

Po čudovito zapeti pesmi se je na odru tudi zaplesalo. **Folklorna skupina Na placi**, ki je nastala pred dvema letoma iz ljubezni do plesa, glasbe, petja in želje po veselem druženju ter ohranjanju naše kulturne dediščine, združuje ljudi iz Šempetra, Vrtojbe in okoliških krajev. Na tem dogodku so se nam v šempetrski noši iz 20. stoletja predstavili s spletom plesov na šempetrskem placu. S predstavitvijo projekta Goriškega muzeja »Muzej v nastajanju«, ki bo našel svoj prostor v zgornjih prostorih Kulturnega doma Bukovica, smo še za trenutek ostali v starih časih.

S posebno zahvalo so predsedniki krajevnih skupnosti, **Katarina Tischer Gregorič, Dušan Nemec in Borut Zorn**, županu poklonili ročno izdelano skledo iz palmovega lesa, napolnjeno z dobrotami iz naših krajevnih skupnosti: domačo viljamovko, olivnim oljem in medico. Dar naših občanov simbolizira željo, da bi zmogli skledo vedno polniti.

Slovesnost se je zaključila z Larino pesmijo. Lara Jankovič poje o svobodi in ljubezni, ki

življenju daje smisel. Namenjena je vsem, ki vidijo čez temo, saj vedo, da se z ljubeznijo vse znova rojeva in ponavlja.

Prijetno druženje se je nadaljevalo v kletnih prostorih, kjer smo se ob vedno prijetnih zvokih glasbenih entuziastov instrumentalnega godalnega kvarteta **Podokničarji**, dobrotah, ki so jih pripravili naši ljudje, in ob rojstnodnevni torti veselo družili, obujali spomine in nazdravili z obilo dobrih želja za skupno prihodnost. ■

Zbrala in pripravila:

Alenka Gregorič

Foto: Bogo Rusjan, Matjaž Bizjak

Rojstnodnevna zabava Občine Renče-Vogrsko

Lahko bi rekli, da je deset let obstoja samostojne občine razmeroma kratek čas, da bi lahko podajali neko oceno uspešnosti njenega delovanja. Jaz pa bi rekel drugače. V tem kratkem obdobju je bilo v naši mladi občini ogromno narejenega – in to na vseh področjih.

V soboto zvečer smo pripravili rojstnodnevno zabavo za vse občanke in občane naše občine. V ta namen smo postavili velik šotor in povabili enega najboljših narodno-zabavnih ansamblov v Sloveniji. Ansambel Navihanke s štajerskega konca

nas je prijetno presenetil, tako po izgledu kot po izvedenem nastopu. Z nami so bili tudi naši »Mladi«, ki so poskrbeli, da naša grla niso bila ne žejna in ne lačna. Rajali in veselili smo se pozno v noč.

Malo razočaranja je bilo na račun udelež-

be, ki je bila bolj skromna. Vsem tistim, ki ste ostali doma, je lahko žal, saj so Navihanke res prave navihanke.

Decembra je (bilo) organiziranih precej raznovrstnih prireditev in pristrčno vas vabim, da se nam pridružite. Vsem občankam in občanom izrekam iskrene čestitke ob deseti obletnici naše krasne občine. ■

Dušan Nemec

Foto vir: www.facebook.com/navihanke

Hvala vsem,
ki ste z dobro voljo in pridnimi
rokami soustvarili naš praznik.

5. martinovanje v Bukovici

Sveti Martin iz mošta dela vin ... V občini Renče-Vogrsko smo s sodelovanjem naše občine, KS Bukovica-Volčja Draga in Kulturno-turističnim in športnim društvom Bukovica-Volčja Draga 12. novembra pripravili 5. martinovanje v Bukovici.

Opoldne je v lepem sončnem dnevu izpred Kulturnega doma Bukovica na pot krenila furnga v spremstvu harmonikaša **Borisa** in **Lili** ter baritonista **Blaža**. Glas konjičkov in vozov se je zaslišal po vasi. Prvi postanek smo letos namenili vipavski vinski kraljici **Ani Bric** na Frlanovi kmetiji. Pričakala nas je v kraljičini obleki z zlato kapljico in polnjenimi kruhki. Nazdravili smo njenemu kraljevanju in predstavljanju Vipavske doline in vin na njeni poti. Dobro volje in s pesmijo smo na kratko postali pred združenim domom na Vogrskem, na dvorcu Vogrsko pa nas je pričakala dobrodošlica župana z odličnim segedinom. Nadaljevali smo pot do Paquita, na plac v Renče in nazaj v prostore pod Kulturnim domom Bukovica. Na prireditveni prostor smo pripeljali sod mošta, saj so nas na vseh postojankah pričakali krajanji in vinarji in mošt nalili v sod, s katerim smo kasneje po blagoslovu nazdravili.

Ob 18. uri je Pihalni orkester Vogrsko naznanil pričetek martinovanja. Navzoče sta pozdravila predsednik KS Bukovica-Volčja Draga **Dušan Nemec** in župan **Aleš Bucik**.

Martinovanje ni kar tako, letošnja vipavska vinska kraljica je iz naše občine. Ana Bric je bila okronana na prireditvi Vipavska trgateg v Vipavi. Ta večer je navzoče pozdravila na našem martinovanju in predstavila svojo vizijo delovanja, predstavitev Vipavske doline in lokalnih proizvodov v Sloveniji in tujini, kjerkoli bo navzoča.

Brez blagoslova mošta ne bo dobrega vina, zato sta župnik **Vojc Žakelj** in ministrant **Domen Cej** opravila obred blagoslova vina. Prišel je čas za pokušnjo vina. Županu, predsedniku krajevne skupnosti in vinski kraljici je bila dodeljena čast, da zabijejo pipo v sod, in vino je priteklo. Na pokušnjo smo povabili še **Katarino Gregorič Tischer**, **Boruta Zorna**, predsednika Pihalnega orkestra Vogrsko **Žigo Marvina** in predsednico ocenjevalne komisije **Tamara Rusjan**, da smo skupaj nazdravili. Pred martinovanjem smo vinarje povabili, da na ocenjevanje prinesejo svoja vina. Imenovana je bila petčlanska komisija pod strokovnim vodstvom Tamare Rusjan in **Mojce Mavrič Štrukelj**. Prispelo je 25 vin. Komisija se je potrudila, delo opravila korektno in najboljšim podelila priznanja. Priznanja so prijeli:

- Belo vino: 3. mesto **Stojan Mozetič** za

chardonnay, 2. mesto **Franjo Ožbot** za mešano in 1. mesto **Aldo Mozetič** za chardonnay.

- Vina rose: 3. mesto **Darko Keber** za mešano, 2. mesto **Vojko Mozetič** za mešano in 1. mesto **Aldo Mozetič** za mešano.
- Rdeča vina: 3. mesto **Aldo Mozetič** za cabernet sauvignon, 2. mesto **Jožko Špacapan** za mešano in 1. mesto **Viljem Žižmond (Guštin)** za merlot.

Vinarjem se zahvaljujemo za sodelovanje in vabimo na naslednje ocenjevanje. Na martinovo so na vozu svoja mlada vina predstavili vinarji KS Bukovica-Volčja Draga. Na stojnicah pa starejša vina: **Aldo Mozetič**, **Vojko Mozetič**, **Valter Mlečnik**, **Ivo Bric**, **Vili Žižmond – Guštin**, **Matjaž Bavdaž – Zarzinko**, s svojimi proizvodi se je predstavilo tudi čebelarstvo **Bogdan Bergoč**. Županov kotiček nas je naslajal z rezinami pršuta, društvo upokojencev je nudilo domače dobrote, kulturno-turistično in športno društvo pa različne frtalje in domače likerje. Da nismo bili lačni in žejni, je poskrbelo Društvo mladi Renče-Vogrsko z zeljem in klobaso, pečenim kostanjem in brezalkoholnimi pijačami. Da nismo samo pili in jedli, pa je z dobro glasbo še pozno v noč skrbel ansambel **Arena**.

Zahvaljujemo se vsem vinarjem, županu, društvom in vsem, ki ste kakor koli prispevali, da je bilo na martinovanju uspešno in prijetno. Vabimo vas na 6. martinovanje prihodnje leto. ■

Srečko Špacapan
Foto: Bogo Rusjan

Revija pihalnih orkestrrov in Big Bandov Severne Primorske 2016

Tudi letos se je novembra v kulturnem domu v Bukovici v organizaciji Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Nova Gorica, in soorganizaciji Občine Renče-Vogrsko odvijala Revija pihalnih orkestrrov in Big Bandov Severne Primorske.

V nedeljo, 20. novembra, se je ob 17. uri v Kulturnem domu Bukovica odvila vsakoletna revija pihalnih orkestrrov. Letos se je predstavilo sedem glasbenih sestavov: **Pihalni orkester Tolmin, Pihalni orkester Vogrsko, Pihalni orkester Brda, Prvačka pleh muzika, Goriški pihalni orkester, Pihalni orkester Salonit Anhovo in Jazz Punt Big Band**, ki je s seboj pripeljal tudi pevko **Tanjo Srednik**. Ta dan je bilo v Bukovici približno 250 godbenikov in godbenic. Nastope orkestrrov je strokovno spremljal **Ivan Medved**, ki se je po končani reviji srečal in pogovarjal s predstavniki orkestrrov, revija pa je namenjena predvsem medsebojni predstavitvi glasbenih sestavov, izmenjavi mnenj, dvigu kvalitete in prepoznavnosti v regionalnem okolju ter druženju. Za orkestre je bila revija prva priložnost letošnje sezone, da se predstavijo z novim repertoarjem, ki ga pripravljajo za svoje novoletne koncerte. Poslušalci so bili priča dvema urama raznolike glasbe, kar je potrdilo, da se na našem območju veliko glasbeno ustvarja, in glasbenikom dalo dodatno motivacijo za delo vnaprej. ■

Jasna Živec

Foto: Bogo Rusjan

Izteka se leto, v katerem doma in v svetu beležimo veliko dobrih in slabih dogodkov. Naj nam v spominu ostanejo le tisti dobri. Ozrmo se okrog nas – vse je že okrašeno in razsvetljeno.

Veselimo se praznikov, stopimo v družbo dobrih prijateljev in z velikim optimizmom glejmo v prihodnost. Spoštovane občanke in občani, iskreno si želim, da v novo leto vstopimo veseli, polni zdravja in z velikimi pričakovanji še lepšega življenja.

Voščim vam srečno novo leto!

Marjan Rutar, občinski svetnik

Jubilejnih pet let za kakovostno glasbo v Kulturnem domu Bukovica

S koncertom **Big Band NOVA** in njegovimi posebnimi gosti se je zaključila peta koncertna sezona Glasbenih večerov v Bukovici. Glasbeno društvo NOVA in Občina Renče-Vogrsko sta v Kulturnem domu Bukovica na skupni glasbeni poti organizirala 47 koncertov in vsaj toliko je bilo skupin, ki so s svojimi nastopi utrjevale ime Kulturnega doma Bukovica kot priznano koncertno prizorišče.

Na obeh odrih je nastopilo okrog 800 predvsem mladih glasbenikov iz Slovenije in Italije, od tega največ z domačih, primorskih tal, in s Furlanije Julijske krajine. Glasbeniki so s svojimi gostovanji v Bukovici spoznali tudi sam kraj in njegovo okolico. Veliko je bilo takih, ki so prav zaradi tega cikla prvič slišali za Bukovico in jo tudi obiskali. Ni bilo pa malo tistih, ki so se na oder Bukovice ali med vrste poslušalcev vračali polni nepozabnih spominov na nekoč priljubljene plese.

Največja nagrada pri organizaciji teh koncertov je lep obisk in topel sprejem poslušalcev. Z njimi so postala ta mesečna glasbena srečanja toliko bolj žlahtna. Veliko zaslug za obstoj Glasbenih večerov v Bukovici ima Občina Renče-Vogrsko, ki je z izvedbo teh koncertov popestrila dogajanje kraja in vplivala na živahni kulturni utrip v občini, mladim glasbenikom pa je omogočila neprecenljivo pridobivanje odrskih izkušenj.

Ob tej priložnosti se je Glasbeno društvo NOVA, ki je odgovorno za programske in umetniške usmeritve Glasbenih večerov v Bukovici, Občini Renče-Vogrsko zahvalilo s simboličnim darilom, ki sta ga županu Občine Renče-Vogrsko **Alešu Buciku** izročila producent **Gorzd Božič** in predsednik **Kristijan Stibilj** iz GD NOVA. Brez predanega dela zaposlenih na občini in ostalih sodelavcev, ki so v teh letih pripomogli k razvoju in obstoju tega cikla, si izvedbe koncertov sploh ne da predstavljati. Big Band NOVA je polno dvorano poslušalcev povsem očaral. Dirigentska paličica je bila v rokah **Damijana Valentinužija**. Big Band NOVA je z dolgoletnim uspešnim delovanjem pridobil ugled, ki ga potrjujejo tudi vedno zanimivi posebni gostje s slovenske glasbene scene. **Tinkara Kovač** in **Slavko Ivančič** sta poskrbela za tisti dodaten 'ščepec soli'. Zapela sta priredbe njihovih

Oktober je v okviru Glasbenih večerov v Bukovici s svojim kvartetom nastopila Romana Krajncan. Občinstvo je naudušila s svojimi skladbami – romančicami.

avtorskih skladb in znane zimzelene napeve iz svetovne zakladnice popevk, ki jih je aranžiral dobro poznani domačin **Anže Vrabec**. Pripravili so tudi malo glasbeno presenečenje. Posebna gostja Tinkare Kovač je bila mlada pevka **Nejka Kranjc** iz Ajdovščine, učenka Šole glasbe Ozlinka iz razreda petja **Barbare Šinigoj**, ki je s Tinkaro tudi pela kot back-vokalistka. Za konec sta s Tinkaro Kovač doživeto zapeli **Hallelujah** en večer prej preminule glasbene legende **Leonarda Cohena**. Ker je bil koncert ravno na dan svetega Martina, sta **Gostilna Štirna** in zvesti pokrovitelj Glasbenih večerov v Bukovici, **Konzorcij za zaščito vinogradov UOU**, ki tudi skrbi za *brezplačen oldtime prevoz in za pokušino vin*, pripravila pokoncertno pogostitev.

S tem pa glasbene zgodbe v Občini Renče-Vogrsko še zdaleč ni konec. Januarja se cikel nadaljuje s šesto sezono. Že tradicionalno bo otvoritveni koncert novoletni koncert. Potekal bo v nedeljo, 8. januarja 2017, ob 18. uri, v Bukovici. ■

Janko Kopje
Foto: Mateja Pelikan

Letos že sedmič po Gregorčičevi poti

Goriški slavček in poezija ljubezni Cirila Zlobca

Na Gregorčičevo pot med Renčami in Gradiščem se že vrsto let podamo na oktobrsko soboto, ki je najbližja datumu pesnikovega rojstva. Letos smo v goste na zaključno prireditev v Renče povabili pesnika **Cirila Zlobca**, ki je kljub letom in rahlemu zdravju obljubil, da bo prišel, »magari po vseh štirih«. Žal se je zgodilo drugače.

Vremenska napoved pred 15. oktobrom ni bila obetavna, kljub temu pa se nas je pri prvi informacijski tabli Gregorčičeve poti v Renčah zbralo kar nekaj ljubiteljev pohodništva in poezije. Večni optimisti smo bili prepričani, da se bo vreme v kratkem spremenilo na boljše. In tako je tudi bilo. Prav kmalu so nas pobožali prijetni jesenski

sončni žarki in marsikomu, ki je ostal doma, je bilo gotovo žal, da ni z nami.

Gradiškovci so zavarovali spomin na Gregorčiča

Na Gradišču nas je tudi tokrat pričakala **Melanija Kerševan**, dobra poznavalka Gregorčičevega opusa, in nas seznanila z zanimivimi podrobnostmi iz Gregorčičevega življenja in dela. Pripovedovala nam je tudi zgodbo o spominski plošči, ki so jo štiri leta po smrti goriškega slavčka v njegovo čast postavili domačini in imenitni gostje, Gradiškovci pa so jo za časa fašizma zakopali, da bi jo tako skrili in rešili pred uničenjem. Po osvoboditvi oz. po končani drugi svetovni vojni so ploščo znova vgradili na pročelje hiše (faroža), kjer je pesnik nekaj

let živel. V gradiški cerkvi Brezmadežne Device Marije nam je Melanija predstavila še nekaj drobcev o Gregorčičevem prihodu na Gradišče, pa tudi o njegovem službovanju in kmetovanju v tem kraju.

Med pohodniki je bil tudi pesnik Boris Pangerc

Pohodniki smo se ustavili tudi pred kulturnim domom, ki stoji na Hribu, kjer je nekoč stala Gregorčičeva domačija. Sonce nas je nagradilo s čudovitim pogledom na Vipavsko dolino in na doprsna kipa Gregorčiča in slikarja Tominca, ki je tudi živel in ustvarjal na Gradišču. Predsednica Društva za kulturo, turizem in razvoj **Vesna Pahor** je pohodnikom postregla s pijačo in prigrizkom, **Radivoj Pahor** pa je v krajšem

*Spoštovani verniki in vsi občani
naše lepe doline!*

Praznično vzdušje božičnih praznikov nas vse vabi, da z vedrino, pogumom in odgovornostjo sprejemamo novo podarjeno leto 2017. Sveti oče, papež Francišek, nas nagovarja, da nadaljujemo leto 'božjega usmiljenja' tako, da živimo drug z drugim sočutno, usmiljeno. Tako bomo drug drugemu pričevali, da smo s Kristusom odrešeni

in v Njem očetovsko ljubljani.

Zato voščim, da veselo praznujete praznike Kristusovega rojstva. On, ki je Emanuel – Bog z nami, naj blagoslavlja vse korake in dela v Gospodovem letu 2017.

Marko Kos, župnik v Renčah

nagovoru spomnil na 110. obletnico Gregorčičeve smrti in se zaustavil ob nekaterih značilnostih in pomenu poezije. Posebej je pozdravil tržaškega pesnika **Borisa Pangerc**, ki je nato obujal spomine na otvoritev Gregorčičeve poti in svoj tedanji govor.

Melanija pa je prisotne očarala z recitacijo pesmi *Oljka*. Opogumljeni z ugodnimi vremenskimi razmerami in v prijetnem razpoloženju smo se podali do Renč po prvotno načrtani trasi Gregorčičeve poti, opremljeni z osmimi tablami, ki prikazujejo utrinke iz Gregorčičevega življenja in dela. Ustavili smo se le ob oljki, ki smo jo pred šestimi leti posadili ob poti nad Arčoni, od koder je prelep pogled na vinograde in dolino reke Vipave z okolico. Oljka je letos obrodila prve sadeže in njen tedanji »boter« Boris Pangerc je obljubil, da jo bo kot izkušen oljkar še obiskal in ob pravem času obrezal njeno krošnjo, da bo njena rast še bujnejša.

Čarobna Zlobčeva Ljubezem, čudež duše in telesa

Ob vrnitvi smo pohodniki in mnogi drugi

Ljubitelji kulture dodobra napolnili renško kulturno dvorano. V goste smo povabili pesnika **Cirila Zlobca**, ki je lani slavil devetdesetletnico življenja, a mu je prav tistega dne spet ponagajala bolezen. Njegovo umetniško delo je imenitno predstavil in skozi poznavalsko optiko niansirano osvetlil profesor in literarni kritik **Bojan Bratina**. Z izbrano besedo se mu je pridružil tržaški pesnik in Zlobčev prijatelj **Marko Kravos**, ki je prebral tudi najnovejšo objavljeno Zlobčevo pesem. V mojstrstvo besede in pesnikovega verza nas je z vrhunsko interpretacijo popeljal gledališki igralec **Radoš Bolčina**, ki je ob spremljavi citer doživeto predstavil izbor pesmi iz Zlobčeve antologije *Ljubezem, čudež duše in telesa*. Imenitno igralčevo interpretacijo pesmi je z izbrano glasbo poudarila citrarka **Janka Frančičkin** in nam tako darovala tudi košček lastnega, izvirnega občutenja poezije. Ob zaključku je prisotne pozdravil tudi Boris Pangerc in pohvalil organizatorje ter izvajalce za tankočuten prikaz velikega pesnika. ■

Neva Pahor

Foto: Bogo Rusjan in Vojko Gatnik

Smo v času božično-novoletnih praznikov. Praznovanje obeh je v naši zavesti in s tem tudi v našem načinu življenja močno prisotno. Treba je samo malce usmeriti pogled in misel v bistvo obeh praznovanj. Za božične praznike ne bi smelo biti težav. Božji Sin prihaja kot človek, še več, kot dojenček in popotnica – voščilo ob njegovem prihodu »mir ljudem na zemlji, ki so blage volje« do sedaj še ni bilo nadomeščeno z nobenim boljšim, zato ga lahko sprejmemo tudi za svojega. Novega leta si brez želje, voščila po miru, zdravju in sreči pa skoraj ne moremo drugače predstavljati. Izgovorjeno voščilo je treba samo povezati z iskrenostjo srca. Zato vam v prihajajočih božičnih in novoletnih praznikih voščim božjega miru in blagoslova ter zdravja, zadovoljstva in sreče v medsebojnem razumevanju.

Vojč Žakelj, župnik v Bukovici

10. jubilejni zgodovinski pohod Mohorini–Trstelj

16. oktobra sta KO ZB za vrednote NOB Vrtojba in Renče organizirali že 10. ljubilejni pohod od Mohorin do Trstelja v spomin na prvega padlega partizana **Bizjaka** iz Vrtojbe, ki je padel tik nad Mohorini v kraju Latniki v spopadu z okupatorjem. To je bilo pogumno dejanje zavednega partizana in vaščana Vrtojbe, ki je najprej ubranil, da sovražnik ni ujel skupine partizanov, zadnjo kroglo pa je prihranil zase.

Letos je bilo na pohodu 30 pohodnikov, na Trstelju pa se jim je pridružilo še sto članov in simpatizerjev ZB, devet praporščakov in **MePZ Ciril Silič** iz Vrtojbe s kulturnim programom.

Ob rodoljubni in partizanski pesmi je program spretno povezovala **Sara**, ki nas vedno razveseli s prijazno in spodbudno besedo.

MePZ Ciril Silič že vrsto let spremlja prireditve v Vrtojbi in drugod ter z rodoljubnimi in partizanskimi skladbami ohranja vrednote NOB in OF, razveseljuje še živeče partizane in simpatizerje ZB. Zato mu je OZB za vrednote NOB Nova Gorica podelila Veliko zlato plaketo Janka Premrla Vojka.

Slavnostna govornica je bila **Neva Pahor**, diplomirana psihologinja iz Renč, ki je na razumljiv in prijeten način opisala dogodek in povezala sedanji trenutek s preteklostjo. Prijetno druženje po prireditvi je dokaz, da ljudje pogrešamo toplo besedo, prijazno petje in neprisiljeno druženje z odkrito razpravo v čudovitem okolju kraških borovcev, skal in posušene trave s pridihom grma živopisanega ruja. ■

Katjuša Žigon

Foto: ArhivKO ZB za vrednote NOB Vrtojba

Spoštovani obiskovalci današnje prireditve, tovarišice in tovariši! Pozdravljeni vsi, ki se vsako leto oktobra zbirate ob Stjenkovi koči na Trstelju, imenovani po prvem komandirju slavne kraške čete Antonu Šibelji Stjenki! Pozdravljeni pohodniki, ki se od obeležja tragične smrti partizana Jurija peš odpravite od Mohorin na to spominsko pot!

Kraška četa, ki so jo sestavljali mladi primorski uporniki in upornice iz kraških in podkraških vasi, je skupaj z nekaterimi drugimi enotami postala sestavni del prvega primorskega partizanskega bataljona Simon Gregorčič, ki je bil ustanovljen na Vodica nad Ozeljanom oz. Šempasom. Že v letih 1941 in 1942 se je naše ljudstvo enotno uprlo okupatorju, se organiziralo v osvobodilni fronti slovenskega naroda in oblikovalo lastne partizanske čete za oborožen boj zoper zatiralce, ki so se namenili uničiti in dokončno izbrisati slovenski narod. S ponosom lahko pritrdimo uporniški partizanski pesmi, ki pravi: »Mi pa nismo se uklonili njih podivjani sili, mi

smo sprejeli z njimi boj!« Pater Bogdan Knavs pa je letos septembra o partizanskem boju zelo jasno povedal tudi naslednje: »Boju za svobodo, za rodno zemljo in za svoj jezik pa je bil pridružen tudi boj za nov družbeni red, za tak red, ki ne bo poznal več dekel in hlapcev, ampak bo

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Pred nami so praznični dnevi – naj vas navdajo z upanjem, veseljem, predvsem pa z notranjim mirom, ki ga vsi potrebujemo.

Voščim vam veliko zdravja, lepih trenutkov, uspehov in pozitivne energije vse dni v letu.

Naj bo božič miren in doživet v krogu tistih, ki jih imate najraje, in želim vam ponosno praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti.

V novem letu pa vam želim optimizma pri kreiranju novih idej, poguma pri uresničevanju zastavljenih ciljev, strpnosti in veliko dobre volje.

Marko Švara, občinski svetnik

omogočal, da bodo vsi spoštovani, da bo vsak človek imel svoje dostojanstvo, ker bodo v njem vladali pravičnost, medsebojna pomoč in tudi pravo prijateljstvo ...« Hvaležni za njihovo plemenito dejanje ne smemo nikoli pozabiti trpljenja in hrepenenja. Ne smemo pozabiti nedolžnih žrtev nasilja, ki so z boleščjo zaznamovale stoletja in desetletja preteklih dni, a se ta žalostna zgodba še danes marsikje ponavlja.

Prav kmalu po uresničitvi strašne Gregorčičeve slutnje, z umetniško besedo zapisani v znameniti pesmi Soči, je namreč prišla še hujša in za slovenski narod še usodnejša vojna vihra. Fašistični in nacistični vojaški in propagandni stroj je bil videti nepremagljiv in neustavljiv. Tudi zato in zaradi

brezobzirnega nasilja na okupiranih ozemljih vse bolj občudujemo in spoštujemo pripadnike odpora – tako pri nas kot v vsej Evropi in drugod po svetu. Ta odpor je povezal svobodoljubne narode, posameznike in gibanja, tudi slovenske in italijanske partizane. Njihovi in naši mrtvi bojovníki nas opominjajo in rotijo: »Nismo šli v boj, da bi ubijali. Uprli smo se zlu, da bi ljudje nekoč živeli v miru in bi si bili dobri med seboj!« Opominja nas tudi tragična usoda partizana Emila Bizjaka Jurija iz Vrtojbe, ki je 28. oktobra 1942 umrl na položaju v Latnikih nad renškim zaselkom Mohorini. Italijanski vojaki in domači izdajalci so se na grozovit način izživljali nad truplom padlega upornika, ki si je z zadnjim nabojem sam vzel življenje. Ko je nekaj let po vojni njegova sestra Anica uspela prepeljati Jurijeve posmrtno ostanke na domače pokopališče v Vrtojbo, so ugotovili, da je imel pokojni strte skoraj vse kosti, hrbtnica pa je bila na več mestih presekana. Potomci tako imenovane dvatisočletne kulture so se izživljali nad njegovim truplom, kakor bi se pošten človek nikoli ne mogel znesti nad ustreljeno živaljo. V Vrtojbi so mrtvega Emila izpostavili v opomin prebivalstvu, kot so nekoč, če si v spomin priključimo pripoved iz ene najbolj znanih biblijskih zgodb, rimski vojaki to isto storili z Jezusom. Tudi zato v sočutni misli na Jurija in tisoče drugih trpinov z vso odločnostjo zavračamo poskuse omalovaževanja partizanskega boja in ljudskega odpora. Z gnevom spremljamo poskuse prevrednotenja zgodovine, ki opravičujejo izdajstvo in sodelovanje z okupatorjem. Ta pot ni pot sprave, pač pa strahopeten in populističen umik pred resnico. Edvard Kocbek je že 29. januarja 1943 pisal škofu Rožmanu: »Strašno je, da se to narodno izdajstvo vrši pod simbolom krščanstva.« Duhovnik in pisatelj Fran Saleški Finžgar pa je o domobranskem izdajstvu zapisal: »To je v slovenski zgodovini najbolj črn madež, ki ga noben izgovor ne more izbrisati ... To je bolečina vseh bolečin.«

Treba je ohranjati zgodbe ljudi, ki so se žrtvovali za svobodo. Govorijo namreč tudi o pogumu za reševanje problemov sedanjosti, ki nam v nobenem oziru ne prizanašajo. Zato je najbrž modro in smiselno združiti moči za dostojno, solidarno prihodnost in za pravičnejši, do ljudi in narave bolj prijazen svet. Prepričana sem, da v vsakem poštemem in pokončnem človeku živi toplo čustvo za sočloveka, za sleherno živo bitje. Nešteto

je primerov, ko smo ljudje pokazali, kako v nas plapolala ogenj ljubezni, ki smo jo prejeli od staršev in drugih naših bližnjih. Če bomo dobroto povezali v naše skupno delovanje, bomo zmogli premagati težave, ki nam stojijo na poti, ne da bi prizadeli drugega človeka, ne da bi drugemu, še posebej šibkemu in revnemu, povzročili žalost in izgubo. Včasih se zdi, da so vse poti iz začaranega kroga vojne in sovraštva zaprte in neprehodne. Vendar so prav partizani in vsi naši uporni predniki pokazali, kako se je mogoče opredeliti, se organizirati in premagati strah. Sprejeli so neenak boj z najhujšim sovražnikom človeštva, zato ostajajo večno živ kašipot in notranji navdih neomajne vere v moč dobrega. Slava bojovníkom za pravičnejši, boljši svet! Za svobodo, za kruh, kakor je vzkliknil pesnik Matej Bor! Naj živi svobodoljubna Slovenija! ■

| Neva Pahor

Drage občanke in občani!

Spet si bomo stisnili roke, si zaželeli srečo in se vprašali, kaj nam bo pa to leto prineslo. Vsako leto nam pusti dobre in slabe izkušnje. Zato, drage občanke in občani, želim vam, naj božični prazniki prinesejo obilo toplote, radosti in miru. Novo leto naj bo leto z dobrim zdravjem, veseljem, dobrim počutjem, brez solza in neprijetnih skrbi. Posebno voščilo namenjam oslabelem in bolnim, naj jim posije žarek upanja na vse dobro, mladim želim veliko kreativnosti, uspehov pri študiju in dobrih potez pri ustvarjanju lepe prihodnosti.

Srečno, drage občanke in občani!

Aldo Mozetič, občinski svetnik

Komemoracija pri spomeniku NOB v Bukovici

Kot vsako leto doslej smo se krajanj Bukovice in Volčje Drage 1. novembra zbrali pri spomeniku NOB, da počastimo spomin na žrtve fašistično-nacističnega terorja. Položitvi venca je sledil program, v katerem je sodeloval **MePZ Klasje Bukovica-Volčja Draga** pod vodstvom pevovodkinje **Barbare Šinigoj** in učenci POŠ Bukovica pod vodstvom učiteljice **Marte Premrl**. Slavnostni govornik je bil predsednik KO ZB Bukovica-Volčja Draga **Stanko Komel**, katerega govor objavljamo v nadaljevanju.

Spoštovani, minilo je 71 let od konca druge svetovne vojne. V letih okupacije 1941-1945, v času najhujšega fašističnega in nacističnega nasilja, je bil slovenski narod obsojen na smrt. Primorski narod je to doživljal že od leta 1918 po priključitvi Primorske k Italiji. Nasilna priključitev ozemlja, raznarodovanje in brutalno nasilje nad prebivalstvom so temeljne značilnosti okupacije na Slovenskem med drugo svetovno vojno. Fašistični in nacistični upravni in policijski aparat je na podlagi pripravljenih smernic takoj pričel izvajati ukrepe kot so bili prepoved slovenskega jezika, šolstva in kulture, aretacije, nasilne deportacije ter razseljevanje zavednih ljudi, duhovščine in izobražencev.

Upor na smrt obsojenih, ki se je hitro pričel in naglo širil, ni bila nikakršna avantura zaslepljenih zanesenjakov – v žargonu nekaterih aktualnih politikov in vprašljivih zgodovinarjev, temveč naravna človekova pravica in celo moralna dolžnost. Vdanost v usodo bi pomenila kapitulacijo pred nečloveškim nasiljem s posledico izbrisa slovenskega naroda. Goreli so domovi, padali aktivni borci, talci, aktivisti, simpatizerji gibanja in druge nedolžne žrtve. Padali in umirali so doma, na bojiščih, v pregnanstvu, ječah, zaporih in taboriščih. Padali in umirali so vsa štiri leta NOB – moški in ženske, otroci in starci. Niso umirali samo pod rokami fašističnega in nacističnega okupatorja, umirali so tudi zaradi domačih okupatorjevih sodelavcev.

Na območju naše krajevnne skupnosti sta dva spomenika in tri obeležja, ki nas opominjajo na tiste težke čase, in grobnica, v kateri so pokopani borci in talci

NOB iz našega kraja. V naslednjem letu bomo praznovali 75-letnico ustanovitve odborov OF. Marca v Bukovici in junija na Volčji Dragi. Mi vsi skupaj smo z lokalno skupnostjo dolžni vzdrževati ta obeležja, s ciljem ohranjanja trajnega in pozitivnega spomina na našo polpreteklo zgodovino. Ob koncu vojne je bila celotna Slovenija kot velik kotel napolnjena z umikajočimi nacističnimi bojnimi enotami in tudi z domobranskimi, ustaškimi in četniškimi vojnimi hordami. Na slovenskih tleh se je 15. maja 1945 odvijala tudi zadnja bitka druge svetovne vojne v Evropi. Končno mir, kupčkanje velesil in pregon poraženec. Tako imenovani poveljni poboji niso stvar NOB, ampak že regularnih vojaških sil nove države. Kljub tem zgodovinskim dejstvom so 70 let kasneje stvar vseh vrst namenskih manipulacij določenih političnih opcij, s ciljem razvrednotenja narodnoosvobodilnega boja slovenskega naroda.

Med nami so še živeči aktivni borci NOB, aktivisti, terenski delavci, še srečujemo ljudi, ki imajo tetovirane številke uničevalnih taborišč. Teh ljudi je na žalost vedno manj, a so žive priče grozot in hudodelstev okupatorja in domačih sodelavcev ter težnje slovenskega naroda po samostojnosti. 46 let po končani drugi svetovni vojni, leta 1991, smo nadgradili sanje o samostojnosti. Demokratično smo se odločili, da si bomo sodbo pisali sami. Toda ali so se te sanje v celoti uresničile? Dinamika je naklonjena težavam, človeške vrednote vedno bolj izgubljajo svoj pomen. Na površju sta brezsramna laž in pohlep. Vse več je revnih, potlačenih, brez prihodno-

sti, brez tistega kančka sonca, ki naj bi na zemlji sijal za vse enako.

Nenehne afere, nekontrolirano bogatenje male skupine posameznikov, vedno večja revščina, načrtno zavajanje ljudi o polpretekli zgodovini, ustvarjanje izmišljenih izrednih razmer, ki služijo posameznim političnim opcijam, so naša realnost. Realnost, za katero bi se velika večina njih, katerih imena so vklesana na spomeniku padlim v NOB, vprašala, ali je bilo vredno ...?

Spoštovani, dovolite mi, da končam z razmišljanjem enega izmed mlajših udeležencev NOB, slovenskega intelektualca in poznavalca naše polpretekle in novejšje zgodovine.

Citiram:

Ljudje ne potrebujejo svetohlinske sprave, pač pa urejeno državo s pravico do miru, do polnega in človeka vrednega življenja, do poštenega plačila za svoje delo, do perspektive zase in za svoje potomce. Samo votli politiki in dediči okupatorjevih sodelavcev potrebujejo večno vojno in lažno spravo s prirejeno zgodovino. Svojim volivcem in že zdavnaj umrlim pa ponujajo pravico do groba, ker nimajo vizije za državo in ne za življenje bodočih rodov. Hvala.

Po končani komemoraciji smo položili tudi vence na spomenik talcem na Svečeričevem hribu, grobnico žrtv NOB na pokopališču v Bukovici in državni venec na spomenik padlim v NOB v Sovodnjah ob Soči, Italija. ■

KO ZB za vrednote NOB
Foto: Bogo Rusjan

Govor 1. 11. 2016 ob spomeniku NOB Renče

Zbrali smo se, da se z mislijo in srcem spomnimo vseh umrlih in padlih, vseh mučenih in zaničevanih, ki so s svojimi življenji plačali visoko ceno naše svobode.

Svoboda ni sama od sebe dana, svoboda naroda je izbojevana. In slovenski narod je svojo svobodo začel snovati že v Trubarjevih časih, ko je bila zapisana prva knjiga v slovenskem jeziku, temelj slovenske kulture, slovenske identitete. In pozneje smo dobili največjega slovenskega pesnika Prešerna, pesnika evropskih razsežnosti in preroka usode slovenskega naroda. Naš goriški slavček je okronal Primorsko dušo in lepote našega raja. Cel avstrijski dvor in Napoleon sta nam priznala našo kulturo, naš jezik.

Toda že s kruto in nesmiselno prvo sve-

stoletna želja po lastni državi postala resničnost in vse do sedaj našeto je trden temelj naše državnosti. Koliko trmastega boja in srčnega hotenja je v vseh opisanih dejanjih, saj sicer danes ne bi dihali, govorili, plamteli pod sencem svobode!

Temelji naše države so globoko zakopani v naši zgodovini in v našem trdnem

prepričanju, da smo si lastno državo prigarali z velikimi žrtvami. Zato jo imamo radi in zato ji zaupamo. Ali ji res zaupamo? Zavedati se moramo, da smo država mi vsi. Ali sami sebi zaupamo?! Izprašajmo si vest, očistimo podstrešja in priznajmo vsi, prav vsi, svoje napake. Mogoče je danes pravi dan, dan razmisleka, bolečine in odpuščanja, dan hvaležnosti in dobrote. Naredimo našo zemljo prijazno našim otrokom, zazrimo se v prihodnost in bodimo enotni in spoštljivi do preteklosti. ■

Katjuša Žigon
Foto: Tina Krog

točno vojno se je nad Slovenci zgrnil temen oblak. Naši fantje so umirali za tujce, nekateri za Avstro-Ogrsko, drugi za Italijo – za njihova prepričanja in njihove ideale. Z rapalsko pogodbo smo izgubili velik del svojega ozemlja in fašizem nas je dodobra zaznamoval z raznarodovanjem in tlačanjem od leta 1920 do 1943. Primorci smo svojo identiteto najprej branili kot tigrovci in pozneje kot partizani.

Prav letos poteka 75 let od ustanovitve prvih odborov OF v Sloveniji. Na severnem Primorskem je bil prvi organiziran sestanek OF na Kremancah. In organiziran odpor, dobro delovanje oskrbovalnih odborov, hrabrost posameznikov in konspirativno delovanje nižje duhovščine so privedli do svobode. Pred 25 leti pa je

Spoštovane občanke in občani!

Naj od iztekajočega se leta, vsem nam ostanejo v spominu samo veseli in radostno lepi dogodki. V prihajajočem se letu 2017 pa vsem vam želim obilo zdravja, smeha, veselja, ki nam bodo olepšali življenje. Seveda pa brez sreče, notranjega osebnega zadovoljstva, strpnosti in družanega druženja vsekakor tudi ne bo šlo.

Veseli božič in srečno 2017.

Nedeljko Gregorič, občinski svetnik

30-letnica Moškega pevskega zbora Provox

S slavnostnima koncertoma v Kulturnem domu Nova Gorica in v Dvorani Angela Mlečnika v Bukovici so pevci Moškega pevskega zbora **Provox** pod zborovodstvom **Mateja Petejana** in njihovi gostje **Polona Kante Pavlin, Manuel Pintar, Minka Markič** in **Ženska vokalna skupina Vinika** zaokrožili uspešno tridesetletno obdobje svojega poslanstva.

Zborovsko petje je zagotovo pomemben kamenček v mozaiku kulture našega naroda, še posebej na Primorskem, in petje Provoxa se je – poleg samostojnih nastopov in sodelovanja na zborovskih srečanjih in tekmovanjih – slišalo tudi na vseh mogočih drugih prireditvah, njihovi pevci pa so dejavno sodelovali pri nastajanju mnogih kulturnih dogodkov. Več kot 600 so jih nabrali v teh letih, več kot 300 notnih zapisov pa so prevedli v ubrano petje.

Joško Harej je pred tridesetimi leti zbral fante, ki so se poimenovali v Provox. Za njim je zbor vodila **Tanja Kuštrin** v letih od 1992 do 1994, zbor je takrat dosegel svoj največji tekmovalni uspeh s srebrno plaketo na Naši pesmi 1993 v Ljubljani. **Pavel Pahor** je zbor vodil od 1994 do 1999, **Ivan**

Mignozi pa od 1999 do 2002 in potem še od 2005 do 2011. Vmes ga je med letoma 2002 do 2005 vodil **Miran Rustja**. Leta 2011 je zbor prevzel **Matej Petejan**, ki ga vodi še danes. Skozi zbor je »šlo« v teh letih okoli 60 pevcev, železna zasedba šteje »konstantnih« 25 pevcev.

Jubilejna koncerta sta predstavila zbor večdimenzionalno, saj sta ponudila njegovo nekdanjo in aktualno vizualno podobo (po zamisli **Iva Šinigoja**) in nazorno pokazala, kako so mladeniči zoreli v može, glasovno in interpretativno pa je bilo na obeh koncertih jasno, da mladi zborovodja **Matej Petejan**, ki je hkrati tudi skladatelj (njegovi sta dve skladbi v koncertnem repertoarju), pevce povezuje in uspešno vodi – prepričljivo in doživeto. Od **Bele breze** do **Tisoč poljubov**, da o **Marku** in **Spaku** ne govorimo. Gostje so na obeh koncertih program obogatili na visoki ravni.

V tridesetih letih se je prijateljstvo med pevci potrdilo in se

utrjuje in potrjuje na dolgi rok. Veže jih predanost zborovskemu petju (za tistimi, ki so poleg od vsega začetka, je že več kot tri tisoč pevske vaj!). To je postalo osnova za vse druge nadgradnje in skupna doživetja. Teh je bilo za Provox veliko, doma in na tujem. Tudi na izgube tistih, ki so v tem času umrli, niso pozabili ob jubileju. Provox je moški pevski zbor, ki je za vse, ki ga poznajo, pojem dobrega petja in vključenosti v kulturni prostor. Naj tako ostane tudi z novimi generacijami! ■

Edi Prošt

Foto: Brane Purkart

Zbor Lijak 1883 nadaljuje z mladimi glasovi

Moški pevski zbor Lijak 1883 Vogrsko ob svoji 130. obletnici petja

Na nedavnem občnem zboru Moškega pevskega zbora Lijak 1883 Vogrsko in Vokalne skupine Lijak so se pevci odločili za novo pot. Nadaljevali jo bodo predvsem mladi glasovi, ki obljublajo, da bodo negovali 133 let dolgo tradicijo drugega najstarejšega zbora na Slovenskem.

Da bo enkrat do sprememb moralo priti, je bilo pričakovati, še posebej po odločitvi mlajšega dela zbora, da se preizkusi v svoji sestavi in z drugačnim pristopom do glasbene literature. Pred leti so se fantje organizirali v Vokalno skupino Lijak, ki je začela samostojno nastopati na revijah goriških zborov, Primorska poje in zborov občine Renče-Vogrsko, na srečanju primorskih vokalnih skupin in na drugih prireditvah. Približno polovica pevcev skupine je prepevala tudi v »starem« zboru, obema zasedbama pa je dirigirala **Mojca Sirk**. Na nedavnem občnem zboru obeh zasedb so pevci ugotovili, da so se razmere spremenile do te mere, ko se je treba odločiti, kako naprej. Večina pevcev vokalne skupine je povedala, da se njihove vsakdanje obveznosti množijo in dela v obeh zasedbah ne bi zmogli. Njihova odsotnost pa bi preveč

zredčila vrste že tako starajočega se preostanka nekdanj enovitega pevskega kolektiva. Spoznanje je bilo za starejše pevce boleče, a sprijazniti so se morali z realnostjo, da v takšnih okoliščinah ne bi mogli dovolj prepričljivo nadaljevati svojega pevskega poslanstva. Zavidljivo bogato dediščino zbora, vključno z letnico 1883 v njegovem imenu, a tudi odgovornost za njuno ohranitev, tako prepuščajo svojim naslednikom.

Spomnimo, Lijak 1883 je za Liro iz Kamnika drugi priznani najstarejši pevski zbor na Slovenskem z neprekinjenim delovanjem. Res je, bila so obdobja, ko je za kratek čas malce umolknil, a nikoli ne povsem, niti v letih, ko je bila vsa vas med prvo svetovno vojno v begunstvu, niti pod fašizmom, niti v vihri druge svetovne vojne. In preživel je tudi kasnejše krize. Ostaja eden med zelo redkimi udeleženci prav vseh dosedanjih 47 legendarnih revij Primorska poje in tudi mlajše revije goriških pevskih zborov. Mimogrede – ima tudi posamičnega rekorderja, **Jožeta Gregoriča**, ki ni zamudil nobene Primorske poje. Zbor je za svoje poslanstvo prejel številna priznanja, med drugim Mestne občine Nova Gorica in Občine Renče-Vogrsko.

Pevci Vokalne skupine Lijak so na občnem zboru zatrdili, da ljubitelji petja in prislovično kulturna vas Vogrsko lahko računajo

nanje. Zdaj jih je osem, delajo pa na tem, da pritegnejo nove moči in postopoma iz vokalne skupine prerastejo v pevski zbor Lijak 1883. Petje v »stari« zasedbi pa ni preklicano. Pevci so nazadnje skupaj prepevali na dan spomina na mrtve, v načrtu je tudi Gotardov koncert maja prihodnje leto. Na občnem zboru so razrešili odbor Moškega pevskega zbora Lijak 1883 Vogrsko in Vokalne skupine Lijak (predsednik je bil **Davorin Koron**), ki se mu je iztekel dveletni mandat. Novo vodstvo bodo izbrali na volilnem občnem zboru. ■

Davorin Koron

Foto: Leo Caharija, Primorske novice

Če je sreča zbuditi se z nasmehom na obrazu v nov dan, nasmeh, ki ga ujameš na ulici, prijatelji, ki ti vedno stojijo ob strani, objem, ki pomiri dušo, ukraden poljub, ki ti ogreje srce, potem vam v novem letu želim le obilico sreče!

Katarina Tischer Gregorič,
predsednica KS Vogrsko

Priprave Pihalnega orkestra Vogrsko

Pihalni orkester Vogrsko je tretji vikend novembra preživel v Ajdovščini na intenzivnih pripravah na tradicionalni božično-novoletni koncert, ki bo tudi letos 26. decembra v kulturnem domu v Bukovici.

Poleg raznih rednih nastopov (to sezono je orkester nastopal na prazniku rac v Štarancanu, arčonski škuljadi, oktobrski procesiji na Vogrskem, ob komemoraciji na Vogrskem, na občinskem martinovanju, na prižigih lučk v Bukovici, na Vogrskem in v Renčah ...) se je na koncertnem odru orkester prvič predstavil na reviji pihalnih orkestrrov, ki je potekala 20. novembra v kulturnem domu v Bukovici. Dirigent **Nejc Kovačič** skrbi, da se godbeniki pridno pripravljajo na božično-

-novoletni koncert. Letos so ga naslovili *Pesem zvonov* ... in to z razlogom. Obljublja jo zahtevnejše koncertne skladbe za orkester, zabavni program in poleg orkestra bodo nastopili tudi pevci. Vsi skupaj bodo ustvarili pravo praznično vzdušje. Pridite prisluhnit 26. decembra ob 18. uri v Dvorano Angela Mlečnika, ne bo vam žal! ■

Jasna Živec
Foto: Tina Saksida

Pesem zvonov

*od davnih že rodov
nam boža dan in noč uho.
V duši zveni odmev vseh lepih dni,
ko so pri nas spet prazniki ...*

Pihalni orkester Vogrsko

vabi na

*božično-novoletni koncert
z gostom Vokalno skupino Lijak,*

*ki bo v ponedeljek, 26. decembra 2016,
ob 18. uri, v kulturnem domu v Bukovici.*

Adventni čas pred božičem je poln priprave in vznemirljivega pričakovanja Gospodovega rojstva. Božič pomeni, da Bog še ni obupal nad nami, da ni pozabil na nas, da nas želi osrečiti.

Okrašena božična drevesa skušajo na viden način uresničiti besede Svetega pisma: »Gospod je tukaj« in »Gospod je z nami – Emanuel«. Tako so verovali in vedeli naši predniki, da zelenje dreves in mah na jaslicah oznanja veselje ob zmagi luči nad temo, življenja nad smrtjo in dobrote nad hudobijo. Božično medsebojno obdarovanje pošnema Boga, ki se nam je daroval z rojstvom Jezusa v Betlehemu. Prav to bistvo skrivnosti božiča predstavljajo jaslice. Ob tej upodobitvi božične skrivnosti doživljamo otroško veselje ob rojstvu Jezusa kot malega Boga – Božiča.

Morda nam je težko sprejeti te znake veselja, če nas mučijo vprašanja, če nas zdelujejo bolezen telesa ali duševni problemi. Toda znamenje upanja je dano tudi tiskanim. Prav zato je moglo prebuditi tako čist odmev, da gre njegova tolažilna moč do srca tudi nevernim.

Voščim vam, da bi v teh dneh doživeli nekaj prisrčnih srečanj, pozdravov in voščil. Ob božiču vam vsem zaželim osebnega in družinskega doživetja veselja in sreče, vernim tudi božjega blagoslova, usmiljenja in obilje milosti. V novem letu pa vsem želim obilje miru, zadovoljstva, zdravja na duši in na telesu in lepega sožitja in sodelovanja.

Cvetko Valič, župnik na Vogrskem

Prvi interni nastop Godbeniške šole Vogrsko

V torek, 15. novembra, so se v prostorih Pihalnega orkestra Vogrsko z nastopom prvič predstavili najmlajši učenci Godbeniške šole Vogrsko.

Na prvem internem nastopu smo prisluhnili devetnajstim točkam – na prečnih in kljunastih flautah, klarinetih, saksofonih, trobentah, bateriji in ksilofonu so se ob spremljavi klavirja, v duetu ali samostojno predstavili učenci nižjih razredov. Izkazalo se je, da je šolsko leto v polnem teku in so se mladi nadobudneži že veliko naučili. To je bila prva priložnost za učence, da se predstavijo. Kmalu je sledil večji dogodek Godbeniške šole Vogrsko, 6. decembra je v Dvorani Angela Mlečnika organizirala zdaj že vsem dobro poznan in priljubljen Miklavžev koncert, na katerem so se predstavili starejši učenci in Šolski orkester Vogrsko. O tem bomo več napisali po novem letu.

Po kratkih novoletnih počitnicah pa bomo

ponovno zavihali rokave in v sklopu godbeniške šole organizirali nove dogodke. Do poletja nam gotovo ne bo dolgčas. ■

Jasna Živec

Foto: Valentina Gregorič Saksida

Kaj za prazničnimi vrati čaka nas, ko razigrano bo čas prestopil letni prag?

Bodo novi zlati časi?

Zlati bodo, če sivino vsakdana sami pozlatimo s poštenim delom in dobroto, ji s smehom vdahnemo lepoto in s prijateljstvom iskrenim srečo, zdravje, mir, toplino.

Takih časov – zlatih časov – vam želim v letu 2017.

Boris Čoha, občinski svetnik

Z otroškim petjem in optimizmom naprej

V Renčah smo se zbrali člani Društva upokoencev Renče in se na prijeten način poslovili od starega leta.

Najprej so nam zapeli otroci otroškega in mladinskega pevskega zbora Osnovne šole Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče ob spremljavi flavtistik **Line Lazič, Rebeke in Ele Stres, Nike Uršič in Hane Lukežič**. Na klavir je zbora spremljala **Maja Cotič** in na trobento sta zaigrala **Tine Vodopivec in Lan Cuder**. Harmonikaša **Tai Žnidarčič Domazet** in **Maks Martinuč** sta dokazala, da sta prava mojstra na harmoniki. Otroci so nam zaplesali in zapeli igrivo »staro« **Tike, tike, tačke**. Mentorica **Nataša Domazet** je ponovno dokazala, da je mojstrica svojega poklica, saj so otroci zelo lepo in ubrano zapeli in zaigrali. Glasbeni del sta zaključili **Eni Zorn** in **Anastazija Damiani** na violini. Predsednik društva upokoencev **Silvo Zorn** je prisotne pozdravil, naštel aktivnosti v iztekajočem letu in zaželel vse dobro v prihajajočem letu.

Predsednik Sveta krajevne skupnosti Renče **Borut Zorn** je obširneje opisal vsa dela in opravila, ki so potekala v naši krajevni skupnosti, in nanizal nekaj najvažnejših del leta 2017. Še posebej smo bili veseli obljube, da bomo v novih prostorih zdravstvenega doma na Trgu dobili svoj življenjski prostor tudi upokoenci. Tako bomo lažje udeleženi vse naše načrte za aktivno, varno in lepo starost.

Pozdravil nas je tudi župan **Aleš Bucik** in še posebej smo bili veseli njegove potrditve gornje obljube. Poudaril je tudi, da želi, da nas je drugo leto še več na srečanju in

vsekakor ne manj.

Druženje smo nadaljevali ob veselem klepetu in zavedanju, da se je lepo srečevati in stisniti roko prijatelju, sosedu in znanцу. Veseli december je zaigral v naših srcih in odprl pot zaupanju in optimizmu. ■

Katjuša Žigon

Foto: Valentina Zorn

Spoštovane občanke in občani.
V letu 2017 vam želim veliko zdravja,
družinske sreče in veliko lepega.
Vaš svetnik,
Franko Pregelj, občinski svetnik

Zidarje iz Renč je ovekovečil tudi Oton Župančič

Ohranimo zgodbe o zidarjih, malovárjih, zidarskih mojstrih, opekarjih, kamnosekih ... in njihovih družinah

Renče so bile zidarska vas

Leta 1978 smo v Renčah postavili spomenik primorskim gradbincem, delo akademskega kiparja **Negovana Nemca** iz Bilj. Spomenik stoji na kraju, kjer je bilo leta 1920 veliko delavsko zborovanje, ki so se ga množično udeležili tudi renški zidarji. Ob odkritju spomenika je izšla publikacija *Kamen na kamen*, **Miran Pahor**, univ. dipl. gradbeni inženir iz Renč, pa je v uvodni besedi opisal tudi vsakoletno odhajanje zidarjev na delo v tuje kraje: »Hodili so vsako pomlad, z zabojčki na ramah, iz kraških in vipavskih vasi, iz vse Primorske. Zidarji, tesarji, kamnarji ...« Ni slučaj, da so spomenik zidarjem postavili prav v Renčah, saj je bilo v času največjega razcveta te panoge v vasi, ki je tedaj štela 450 hiš, kar 600 zidarjev. Dokler je bilo kaj dela, so zidali doma, kasneje pa pretežno v oddaljenem svetu. Iz domačega kraja so odhajali v skupinah in se pozno jeseni oz. pozimi vračali domov. Kaj vse so videli, doživeli in kako so se preživljali, izvemo, če prisluhnemo pripovedi starejših.

Povabilo k zbiranju gradiva

Društvo za kulturo, turizem in razvoj Renče je že pred časom sklenilo, da v razstavi in knjigi oživi spomin na zgodbe, ki jih hranijo krajan. Veliko delo sta v tej smeri že opravila **Irena** in **Jani Martinuč**, ki sta v domačiji pri Žigonih vzorno uredila razstavo o zidarjih, njihovem delu in orodju. V želji, da bi ohranili najširši in celovit izbor dragocenih »zidarskih« spominov, pa se je skupina domačinov, zbranih v etnološki sekciji društva, odločila zbrati kar največ pričevanj, zidarskega orodja, fotografij, pisem, načrtov za stavbe, spričeval ..., skratka vsega, kar bi lahko osvetlilo življenje zidarjev in njihovih družin. Zbiranje gradiva še poteka in veseli bomo, če boste svoje prispevke dodali tudi vi. Knjiga oz. razstava bo popolnejša, če boste v njej prepoznali lastno zgodbo oz. zgodbo svojih prednikov. Gradivo in pričevanja zbira **Stazica Zorn**, ki je pred časom že odstrla marsikatero tančico o aleksandrinhah iz

Renč. Tokrat je ob njej še skupina gradbincev, ki bodo osvetlili tudi strokovne vidike poklicev v gradbeništvu.

V Renče prihaja gledališka igra o (sodobnih) zidarjih

Naj vas ob tej priložnosti opozorimo na gledališko predstavo o modernih zidarjih, ki jo bodo v kratkem na renški oder postavili gledališčniki iz Grgarja v igri z naslovom *Zidarja* avtorja **Edoarda Erbe**. Nastopajo **Radoš Bolčina**, **Robert Cotič** in **Zarja Pavlin**. Poetična komedija je zgodba o dveh zidarjih, ki se v boju za preživetje lotita »dela na črno« – pozidave gledališke »četrtne stene«. Naročnik dela je lastnik velikega trgovskega podjetja, ki je

izvedlo »tajkunski prevzem« propadlega gledališča, da bi v njegovih prostorih odprlo dobičkonosni trgovski center. Zidarja, klasičen komični par, se v humornem dialogu lotita gradbenih del, a se kmalu izkaže, da z zidom ne bo nič, saj ju besedne intrige vse bolj oddaljujejo od izpeljave projekta. Vsega vam pač ne bomo izdali, saj smo prepričani, da si boste komedijo z veseljem in v čim večjem številu ogledali. Vabljeni torej v kulturno dvorano v Renčah, o datumu in uri prireditve pa vas bomo pravočasno obvestili. ■

Vesna Pahor

Foto: arhiv Društva KUL-TU-RA Renče

Vse informacije glede zbiranja gradiva o zidarjih lahko dobite pri Stazici Zorn ali Vesni Pahor.

Dnevi evropske kulturne dediščine – Dediščina okoli nas

Dnevi evropske kulturne dediščine so letos potekali pod geslom *Dediščina okoli nas*. Na naši šoli smo se odločili, da bomo predstavili jedi, ki so jih kuhale naše babice. Zato smo prireditev, ki je bila v četrtek, 29. oktobra, poimenovali *Stare jedi, novi okusi*.

Priprave so se začele lansko šolsko leto. Pri gospodinjstvu in izbirnem predmetu o sodobni pripravi hrane so sedmošolci pod mentorstvom učiteljice **Alme Gregorič** raziskovali: kaj vse je nekoč bilo v Renčah v povezavi s hrano (mlin, pekarna, mesnica, klavnica); kako so se ljudje nekdanje prehranjevali; kaj je bilo na njihovih jedilnikih vsak dan, kaj so jedli na praznične dni (za božič, veliko noč) in s čim so obogatili jedilnik ob rojstvu, obhajilu, poroki ...; kako so potekale kolone; kaj dobrega smo iz starih časov prenesli v današnje dni. Iz zbranega gradiva so naredili

plakate, poiskali so stare recepte, spraševali none in nonote. Vse se seveda začne na vrtu, to vedo tudi otroci Vrtca Renče, ki so v lanskem šolskem letu z vzgojiteljicama **Niko Kodrič** in **Jožico Durn** obdelovali svojo gredico. Kako se to počne, so nam mali vrtnarčki zelenjavčki iz skupine Oblački pokazali skozi pesem in ples.

K sodelovanju smo povabili tudi Renčane, ki so se prijazno odzvali našemu vabilu. Skupaj smo pripravili nekaj tipičnih renških jedi. Zahvaljujemo se jim, da so obogatili naš jedilnik. ■

Erna Janašković
Foto: arhiv OŠ Renče

»Vrtnarčki«, otroci iz Vrtca Renče

V preteklem šolskem letu so bili otroci skupine Oblački iz Vrtca Renče vključeni v projekt *Vrtnarčki zelenjavčki*.

Čez celo leto so spoznavali vrt, razlike med semeni in sadikami ter pod vodstvom vzgojiteljic tudi urejali in skrbeli za svoj zelenjavni vrt v zeliščnem vrtu OŠ Renče.

Tako so lahko opazovali, kako se vrt skozi letne čase spreminja, kako je treba zanj skrbeti in kaj potrebujejo rastline za rast, kar je otrokom predstavljalo velik izziv in

aktivno učenje.

V letošnjem šolskem letu so se otroci iz skupine Oblački predstavili na prireditvi ob dnevu evropske kulturne dediščine, ki je potekala 29. oktobra v prostorih OŠ Renče. »Vrtnarčki« so v pisanih predpasnikih na travniku pred osnovno šolo prikazali potek

vrtnarjenja pri najmlajših. Ob glasbeni spremljavi so otroci zapeli vrtnarsko pesem in ponazorili vrtnarjenje z rekviziti. Sledil je še njihov ples z grabljicami, ki je spominjal na stare čase, ko so kmetje plesali na podeželju. ■

Nika Kodrič
Foto: arhiv OŠ Renče

Naravoslovni dan na Frlanovi kmetiji

Prijetno topel novembrski dan je učencem 3. razreda POŠ Vogrsko naznanil, da bo drugačen, kot so ga vajeni. Že kar nekaj dni smo pri spoznavanju okolja raziskovali o kmetiji in njenem pomenu za človeka. Ker otroci živijo v kraju, kjer so razvite različne kmetijske dejavnosti in njihovo oko vsakodnevno opazuje prelepe, raznolike kmetijske obdelovalne površine, bi lahko o tej tematiki znali podučiti marsikaterga mestnega otroka. Ker strokovnjaki pravijo, da se najhitreje učimo preko izkušenj, sem se dogovorila za ogled Frlanove kmetije, nedaleč stran od naše šole.

Vedno prijazna gospodarja, **Danila** in **Ivo Bric**, sta nas pričakala pred pročeljem obnovljene kmetije. Seznanila sta nas s kratko zgodovino njihove domačije in predstavila njihove najpomembnejše kmetijske panoge. V urejenem prostoru za goste smo si ogledali stare fotografije, ki pričajo o

tradiciji kmetije. O vinogradništvu in kletarstvu pa je spregovorila velika vinska klet in degustacijska soba. Tu so učenci zelo radi trkali po sodih in ugotavljali, če so polni. Seznanjeni smo bili tudi o sortah vina, ki ga pridelujejo.

Gospodar Ivo nam je popeljal tudi do hlevov

grozdnim sokom iz namiznega grozdja in dišečimi piškotki. Polni lepih vtisov smo se poslovili od prijazne družine in peš odšli proti šoli. Lepo nam je bilo. ■

Lucija Gregorič
Foto: Lucija Gregorič, Bogo Rusjan

Dragi učenci, starši, vsi prijatelji.

December je čas, ki nas opominja na minevanje časa in nam kaže na prehojeno pot, na dosežke, uspehe, izpolnitve in nam hkrati vliva upanje in pričakovanja v nov začetek. Zimski čas je čas teme in mraza, ki v nas prebujata hrepenenje po svetlobi in toploti. Iskrice svetlobe so tiste, ki preganjajo temo, prinašajo toploto in vlivajo upanje. Bolj kot zunanja luč, praznovanje in blišč je za vsakega izmed nas pomembna notranja svetloba, radost in dobrota.

Zgodovinsko dogajanje v preteklosti nam daje izkušnjo sedanjosti in modrosti za prihodnost.

Ob prihajajočem letu vam želim, da se zazrete vase, da bi mogli spoznati, kaj je svetloba in kaj je tema, da bi opazili lepoto, ljubezen, radost, dobroto, prijateljstvo, da bi si luči želeli v sebi in v drugih ljudeh. Če najdeš to pot, da si osrečil drugega, si osrečil sebe.

V prihajajočem letu vam želim veliko novih znaj, izkušenj, doživetij, ustvarjalnosti, novih spoznanj in veselja do učenja.

Srečno in vse dobro.

Mag. Primož Hvala Kamenšček,
ravnatelj OŠ Šempeter pri Gorici

s prašiči, ki jih gojijo za predelovanje v suhe izdelke. Delaven gospodar je tudi mesar, vsa dela opravi sam. Prav sedaj je čas za taka opravila, ko v sadovnjaku in vinogradu ni kmečkih opravil. Z domačo hrano tako postrežejo goste, ki prihajajo na njihovo domačijo.

Na dvorišču so otroci poleg hišnega čuvaja takoj opazili veliko ovco, za katero Danila pravi, da je njena ljubljanka, ker jo spremlja na vsakem koraku, tudi kadar obrezuje trte v vinogradu.

Pređen smo se poslovili, nas je pozdravila tudi hčerka Ana, ki je letošnja vipavska vinska kraljica in že veliko prispeva k ohranjanju družinske tradicije. Gospa Danila je otroke postregla z domačim

Na Frlanovi kmetiji nam je gospodar razkazal vinograde, sadovnjake, vinsko klet in hlev s prašiči. Gospodinja Danila nam je ponudila domači grozdn sok in dišeče piškote. Pozdravila nas je tudi vipavska vinska kraljica Ana.

Sara, 3. razred

Na kmetiji mi je bilo najbolj zanimivo, ko smo lovili ovco. Videli smo tudi stroje. Igrali smo se s psom, ki čuva kmetijo.

Jan K., Dominik, 3. razred

Hranili smo prašiče in kokoši. Videli smo dva velika traktorja. Kmet Ivo nam je pokazal veliko klet z lesenimi sodi in cisternami.

Nik, Jan G., 3. razred

Slavnostna otvoritev prve Waldorfske šole na Primorskem in pletenje novih vezi

V novo šolsko leto smo zajadrali z razpetimi krili. Za nami je bil prvi šolski dan, a pred nami še slavnostna otvoritev šole, saj smo želeli ta dogodek deliti z vsemi, ki so nam na tej poti ustanavljanja stali ob strani, nam pomagali, in z vsemi bližnjimi, ki nas v okolju, v katerem delujemo, na tak ali drugačen način podpirajo.

Dan je bil že jesensko obarvan in hladen, a pogled na množico ljudi, ki se je zbrala ob tem trenutku, je bil prijeten. Prvošolčki so nam pod vodstvom **Michele De Castro** pripravili glasbeni nastop in rajanje, **Sabina Vostner** nas je očarala s poezijo, **Iztok Kordiš**, ravnatelj Waldorfske šole Ljubljana, in podžupan Občine Renče-Vogrsko, **Radovan Rusjan**, pa sta nam z vzpodbudnimi besedami zaželela vse dobro pri nadaljnjem delu. Presenečenje našega odprtja je bil nastop dijakov 3. letnika Waldorfske gimnazije Ljubljana pod vodstvom **Igorja Velepča**. Da si bomo odprtje naše šole res zapomni-

li, smo v našem vrtu simbolično posadili drevo – češnjo, ki nam bo vsako leto obrodila sadove in nas spomnila na besedilo pesmi: »Rdeče češnje rada jem, črne pa še rajši, v šolo tudi rada grem, vsako leto rajši. Zato nam prostor dajte, za naše mlade dame, da bo sijalo sončece na moje drobno srčece ...«

Naši šolarji z veseljem prihajajo v šolo in prav tako se radi povezujejo z ostalimi otroki. Tako so se konec oktobra odpravili na obisk 1. in 2. razreda OŠ Bukovica.

Marta Premrl je s svojim razredom naše učence in učiteljice zelo lepo sprejela. Skupaj so prepevali, igrali na inštrumente, rajali in ustvarjali. Učiteljica Premrl pa je z zgodbo *O planetu odprtih rok* učence popeljala v pravljичni svet, kjer odprte roke objemajo, podarjajo, božajo ...

In kot nadaljevanje te zgodbe so otroci ustvarili »drevesi odprtih rok«. Eno je ostalo v njihovem razredu, drugo pa so naši učenci odnesli na svojo šolo.

Drevo odprtih rok lahko njih in nas vedno spomni, kako pomembno je povezovanje, odprtost in podarjanje – skupnih trenutkov, ustvarjanj, prijaznih besed in toplih objemov, saj le tako lahko to drevo raste. ■

Tadeja Faganelj
Foto: arhiv Waldorfske šole, Bogo Rusjan

Tradicionalni slovenski zajtrk

Za ta dan smo se učiteljice in učenci Podružnične šole Vogrsko posebej pripravili. Organizirali smo različne dejavnosti, preko katerih so učenci z aktivnim sodelovanjem prišli do določenih zaključkov in spoznanj o zdravi prehrani, ki je pridelana v Sloveniji.

Ker so naši razredi manj številčni, smo si že v jutranjih urah pripravili zajtrk, kot ga lahko pripravimo doma – družinsko. Z veliko spoštovanja do hrane, ki so nam jo pripravili slovenski kmetje, so učenci ob jutranjem kramljanju zajtrkovali. Sredi dneva pa je naš razred obiskal čebelar **Bogdan Bergoč** iz Volčje Drage. S seboj je prinesel precej čebelarске opreme in pripomočkov. Učence je seznanil z življenjem čebel in delom čebelarja. Največja zanimivost njegove predstavitve je prav gotovo bil medeni med, s katerim so se otroci tudi posladkali. Z veseljem jim je tudi pokazal, kako lahko izdelamo svečke iz čebeljega voska. Otrokom je pokazal različne kalupe in jim podaril svečko. Iz posebne škatle pa je zadišalo po svežih medenjaki. Te je čebelar Bogdan posebej za nas sam spekel prejšnji večer. Pokazal

je, da nima rad samo čebel, temveč tudi otroke, saj nam je povedal, da ima doma vnuke in ve, kaj imajo otroci radi. Hvaležni smo bili, da nam je tako popestril dan. V zadnji dejavnosti pouka tega dne smo porisali panjske končnice in nastal je pisan čebelnjak. V ta namen nam je lesene deščice pripravil domači mizar **Branko Gregorič**. ■

| Tekst in foto: Lucija Gregorič

Obiskal nas je čebelar iz Volčje Drage. Pokazal nam je različne pripomočke za čebelarjenje. Posladkali smo se z domačim medenim medom in medenjaki, ki jih je sam spekel. Ogledali smo si tudi, kako se iz čebeljega voska izdeluje sveče.

Lana, Grega, Julija, Nika,
3. razred

Tradicionalni slovenski zajtrk v Vrtcu Bukovica

V petek, 18. novembra, smo tudi v Vrtcu Bukovica imeli tradicionalni slovenski zajtrk. Pri zajtrku so otroci uživali kruh, med, maslo, mleko in jabolka – vse domačega porekla.

Poleg zdrave hrane smo ta dan v vrtcu poskrbeli tudi za dodatne aktivnosti.

V vseh treh skupinah so otroci v dopoldanskem času skupaj z vzgojiteljicami pripravili pečena jabolka, ki so jih pojedli pri kosilu. Skupini Metulji in Čebele so si na računalniku ogledali razvoj čebel in pomembnost le-teh, otroci iz skupine Čebel pa so že v četrtek izdelali pogrinjek in si tako oplešali petkov zajtrk. Ostali dve skupini sta v petek izdelali čebelice iz pa-

pirja. Ob 10. uri so se vsi otroci pridružili učencem POŠ Bukovica in skupaj z njimi zapeli pesem Čebelar. Otroci so tega dne izvedeli veliko o pomenu zdrave in pravilne prehrane, kulturi skupnega uživanja hrane ter pomenu kmetijstva in čebelarstva. ■

| Mojca Črnologar Merljak
Foto: Arhiv OŠ Renče

Tradicionalni slovenski zajtrk v OŠ Renče

V petek, 18. novembra, je v slovenskih osnovnih šolah in vrtcih že deseto leto potekal vseslovenski projekt Tradicionalni slovenski zajtrk. Projekt javnosti predstavlja pomen kmetijstva in čebelarstva ter spodbuja k pravilni in zdravi prehrani.

Učenci so bili povabljeni, da ta dan v šolo prinesejo domače sadje in izdelke, ki so doma nastali iz različnega domačega sadja. Tako je nastala manjša razstava. Po menu zdrave, lokalno pridelane hrane je bila ta dan posvečena posebna razredna ura v vseh razredih, med katero so otroci tudi pozajtrkovali.

Otroci vrtca pa so si s pomočjo vzgojiteljic pripravili pečena jabolka iz sestavin tradicionalnega slovenskega zajtrka: jabolk, masla in medu. Z njimi so se posladkali ob kosilu.

Pridružili smo se tudi pobudi Čebelarstva zveze Slovenije, da ustvarimo najštevilčnejši čebelarski pevski zbor, in ob 10. uri skupaj zapeli pesem Čebelar **Lojzeta Slaka**. Tudi na POŠ Bukovica so se šolarji pridružili vrtčevskim otrokom in skupaj z njimi zapeli omenjeno pesem. Posnetka si lahko ogledate na spodnjih povezavah:

<https://www.youtube.com/watch?v=ubrTWJ4BgiE>
<https://www.youtube.com/watch?v=voWDeWVzh9w> ■

Ivana Škerjanec Maraž
 Foto: arhiv OŠ Renče

Naj bodo prazniki kot skodelica noninega čaja, ki daje toplino, povezuje in prenaša sporočilo naklonjenosti in optimizma. Naj bodo kot nonini piškoti, ki prinašajo sporočilo dobrote in delujejo krepčilno. Naj nas umirijo, razvedrijo in opogumijo, da ponudimo roko tudi tistemu, ki nas je razočaral, ranil ali oškodoval.

Bogomir Furlan,
 ravnatelj OŠ Renče

Trening kamp Portugalska

V sredini julija je v čudovitem okolju mesteca Cascais na Portugalskem potekal trening kamp v akrobatskih disciplinah pod pokroviteljstvom Evropske gimnastične zveze. V strokovnem odboru za akrobatiko smo se odločili, da se kampa udeležimo, saj potrebujemo nova znanja za nadaljnji razvoj te olimpijske discipline.

Kamp je bil vsebinsko razdeljen na tri dele: velika prožna ponjava, dvojna mala prožna ponjava in akrobatika tumbling. Prijavili smo se na del kampa v skokih na veliki prožni ponjavi. Na Portugalsko smo se odpravili trenerja **Danijel Štraus** in **Boris**

Pregelj ter tekmovalki **Lea Vidič** in **Maja Čopi**.

Trening kamp so vodili predstavniki tehničnega komiteja za trampolin **Luis Nunes** (POR), **Sergio Lucas** (SUI), **Irina Karavaeva** (RUS) in **Julie Perreten** (FRA). Pod ostrim pogledom

Izobraževanja v ŠD Partizan Renče

V gimnastiki prehajamo v nov olimpijski cikel, ki se je začel po igrah v Riu de Janeiru. Zaradi takega koledarja je letos na voljo veliko izobraževanj, ki se jih udeležujemo tudi člani ŠD Partizan Renče.

navedenih vrhunskih trenerjev smo vsak dan opravili jutranji in popoldanski trening. Spoznali smo nekaj novih načinov treniranja, izmenjali veliko izkušenj s trenerji drugih držav in pridobili nekaj novih znanj, ki nam bodo koristila v bodoče.

Nekaj časa je ostalo tudi za raziskovanje okolice in ogled bližnjih znamenitosti. Otroci in trenerji so spoznali vrstnike iz drugih držav in navezali prijateljske stike. ■

▮ Tekst in foto: Boris Pregelj

Delavnice v skokih na veliki prožni ponjavi

Že na Portugalskem se je rodila ideja, da bi lahko v Sloveniji realizirali delavnice na področju skokov na veliki prožni ponjavi. Veliko zanimanja za organizacijo takih delavnic je pokazal tudi predsednik tehničnega komiteja pri Evropski gimnastični zvezi **Vladimir Zeman**.

Hitro smo se dogovorili za izpeljavo delavnice v Renčah in naredili potrebne razpise in vse, kar sodi k taki zahtevni organizaciji. Delavnice sta vodila **Luis Nunes**, član tehničnega

komiteja za Trampolin pri UEG iz Portugalske, in **Paul Greaves** iz Velike Britanije. Oba trenerja imata obilo izkušenj z nastopi na največjih tekmovanjih.

Ana Rente, varovanka Luisa Nunesa, se je po letu in pol premora zaradi poškodbe letos udeležila olimpijskih iger v Riu de Janeiru – te so bile njene že tretje. **Byrony Page** pa je pod vodstvom Paula Gravesa na istem tekmovanju osvojila srebrno medaljo.

Delavnic se je udeležilo 29 slušateljev iz Češke, Italije, Izraela, Srbije in seveda Slovenije. Delavnice so bile namenjene predvsem državam, kjer velika prožna ponjava še ni dobro

razvita. Zato sta predavatelja na naše priporočilo pripravila vsebine, ki so zajemale osnove vertikalnih skokov, položaje delov telesa pri osnovnih skokih. Nadaljevali smo s skrcenimi salti nazaj in naprej ter s salti z obrati naprej in nazaj.

Zaključek je bil namenjen dvojnemu saltu.

Oba trenerja sta pokazala veliko načinov treniranja, varovanja tekmovalcev in možnosti razvoja tekmovalnih sestav. Luis in Paul sta z našimi tekmovalci opravila veliko praktič-

► nega dela, pripravila sta tudi nekaj gradiva, ki sta ga delila z udeleženci delavnic. Trenerji smo pridobili veliko znanja in napotkov za delo. Sedaj pa je naša naloga, da pridobljeno

znanje prenesemo v prakso. Trenerji ostalih držav in tudi domačini so bili nad izborom vsebin in s celotno organizacijo navdušeni in zelo zadovoljni. Pohvale smo bili deležni tudi s

strani obeh gostujočih trenerjev in Evropske gimnastične zveze. ■

| Tekst in foto: Boris Pregelj

Več na: <http://www.ueg.org/en/UEG-holds-successful-Trampoline-Development-Workshop-in-Slovenia-2016-11-18-1000>

5. odprto prvenstvo Renč v skokih na trampolinu in tekma za Pokal Slovenije v skokih na trampolinu

V soboto, 3. decembra, smo v ŠD Partizan Renče organizirali 5. zaporedno odprto prvenstvo v skokih na trampolinu. Tokrat je tekma prerasla na mednarodni nivo, saj je nastopilo nekaj tekmovalcev iz Italije in ena tekmovalka iz Češke. Vsem tekmovalcem smo izmerili tudi čas, ki so ga med izvedbo obvezne in poljubne vaje prebili v zraku (čas leta). Najboljši tekmovalci so bili v zraku več kot 11 sekund.

Naši tekmovalci so se odlično odrezali. Pri mlajših dečkih je bronasto medaljo zaslužil **Patrick Nemeč**, peto mesto pa sta delila **Domen Skomina** in **Jure Rupar**. Pri mlajših deklicah je srebro osvojila **Petra Arčon**, **Lea Vidič** je bila četrta, **Sara Nemeč** pa peta. Pri starejših dečkih je vso konkurenco premagal **Matjaž Cotič**, **Anže Arčon** pa je osvojil bronasto medaljo. **Ula Simšič** je med mladinkami osvojila srebro, **Urša Nemeč** je bila četrta, v kategoriji mladincev je **Matjaž Krusič** zasedel četrto mesto, **David Peras** pa šesto. V članski kategoriji je **Jan Ferjančič** osvojil srebrno medaljo.

Vidni uspehi posameznikov so prinesli dobre uvrstitve našim ekipam.

Tekma odprtega prvenstva Renč je bila tudi zadnja tekma v sezoni, ki je štela med rezultate za Pokal Slovenije. Rezultate Pokala Slovenije bo ovrednotil tudi Olimpijski komite Slovenije in skladno z merili najboljšim športnikom podelil ustrezne kategorizacije mladinskega in državnega razreda. V Pokalu Slovenije so naši člani dosegli naslednje rezultate: Patrick Nemeč prvo mesto mlajši dečki, Domen Skomina tretje mesto mlajši dečki, **Enej Lango** četrto mesto mlajši dečki, Jure Rupar peto mesto mlajši dečki, **Žiga**

Mozetič šesto mesto mlajši dečki, Sara Nemeč tretje mesto starejše deklice, Lea Vidič četrto mesto starejše deklice, Petra Arčon peto mesto starejše deklice, Matjaž Cotič prvo mesto starejši dečki, **Žiga Petarin** in Anže Arčon sta delila četrto mesto pri starejših dečkih, Ula Simšič drugo mesto mladinke, Urša Nemeč šesto mesto mladinke, Matjaž Krusič tretje mesto mladinci, David Peras četrto mesto mladinci, **Tim Mozetič** in **Žan Zorn** sta pri mladincih delila šesto mesto, Jan Ferjančič pa je bil drugi pri članih. ■

| Igor Ferjančič
Foto: Boris Pregelj

Dosežki naših kotalkarjev

Kotalkarski klub Renče je tudi v zadnjem delu sezone ohranil dolgoletno tekmovalno tradicijo in obeležil kopico lepih rezultatov.

24. septembra je bil na pokritem kotalkališču pri bivši solkanski karavli v organizaciji Kotalkarskega kluba Perla Solkan organiziran Pokal Perla 2016. Kotalkarski klub Renče je skupno osvojil prvo mesto, saj je nanizal kopico lepih rezultatov. V kategoriji začetnikov je prvo mesto zasedel **Tim Berginc**, s srebrno medaljo se je domov vrnil **Maj Cuder**, njuni dobri uvrstitvi je s petim mestom dopolnil **Enej Cuder**. V kategoriji cicibank je tretje mesto dosegla **Tina Uršič**, **Maja Corsi** je bila četrta. V kategoriji mlajših dečkov je slavil **Teo Polanc Cipot**, **Mija Erzetič** je bila druga, skupaj pa sta v kategoriji parov prikotalkala prvo mesto. Klub za umetnostno kotalkanje Nova Gorica (KUK) pa je 8. oktobra v dvorani športnega parka priredil že 23. pokal

Miki miška, namenjen mlajših kategorijam. Kotalkarice in kotalkarji KK Renče so znova osvojili odlične rezultate. V kategoriji prvih korakov je slavila **Taja Bratuž**, tudi **Enej Cuder** in **Tim Berginc** sta vsak v svoji kategoriji dosegla prvo mesto, **Eva Vižin** je bila druga. Lepe rezultate so kotalkarice nanizale v kategoriji začetnic: **Sara Žbogar Fajt** je zmagala, **Kaja Bizjak** je bila tretja, **Neja Bratuž** peta in **Kristina Taskov** osma. V kategoriji cicibank je bila Maja Corsi tretja, Tina Uršič pa peta. V kategoriji mlajših dečkov je zmagal Teo Polanc Cipot, v kategoriji mlajših deklic pa **Hana Berginc**, Mija Erzetič je bila druga. Tudi izven konkurence so kotalkarice in kotalkarji dosegli lepe rezultate: v kategoriji parov sta zmagala Hana Berginc in **Alex Vižin**, druga sta bila Mija Erzetič in Teo Polanc Cipot. V kategoriji kadetinj je zmagala **Ivana Štrukelj**, **Urška Furlani** je bila druga. V kategoriji mlajših mladink je zmagala **Lana Pregelj**, **Tamara Kerševan** je bila druga. Letos je Interland potekal v

Švici. Za slovensko kotalkarsko reprezentanco so tekmovali naslednji kotalkarji in kotalkarice KK Renče: Teo Polanc Cipot, Mija Erzetič, Hana Berginc, Alex Vižin, **Lia Dobrila**, **Alessia Ragni**, **Urška Furlani** ter **Lana** in **Zoja Muhič**. Domov so prinesli odlične rezultate, saj je slovenska kotalkarska reprezentanca zasedla 2. mesto za Nemčijo in pred Španijo. Naj v naslednjih vrsticah naštejemo osvojene rezultate: v kategoriji minis je bila Hana Berginc četrta, Mija Erzetič pa se je uvrstila takoj za njo. Teo Polanc Cipot pa je v svoji kategoriji zmagal. Prav tako sta v parih zmagala Hana Berginc in Alex Vižin, Mija Erzetič in Teo Polanc Cipot sta bila druga. V kategoriji kadetinj je zmagala Urška Furlani, v kategoriji mladink je prvo mesto osvojila Zoja Muhič, Lana Muhič je bila druga, Tamara Kerševan pa osma. Novembra so barve slovenske reprezentance na pokalu Evrope v Calderari zastopali Teo Polanc Cipot, Mija Erzetič, Hana Berginc, Alex Vižin, **Ivana**

Štrukelj in Lana Pregelj. Tudi od tam so se vrnili z vrhano mero odličnih rezultatov: v kategoriji minis je bila Hana Berginc sedma, Mija Erzetič pa deveta, Teo Polanc Cipot je osvojil tretje mesto. V parih sta Mija Erzetič in Teo Polanc Cipot dosegla tretje mesto, Hana Berginc in Alex Vižin sta bila četrta. V kategoriji kadetinj je bila Ivana Štrukelj osma, v kategoriji mladink pa je Lana Pregelj osvojila šesto mesto. Na svetovnem prvenstvu v Novari je slovensko reprezentanco zastopala **Ana Turel**, ki je bila v kategoriji mladink enajsta v kratkem programu, v dolgem programu pa je osvojila 14. mesto. Tako se je zaključila še ena uspešna sezona Kotalkarskega kluba Renče, ki je 17. in 18. decembra vse razveseljeval s prednovoletno revijo Hrestač. Na lastne oči ste se lahko prepričali o njihovem trdem delu, vztrajnosti, predvsem pa dovršenosti umetnostnih likov. ■

Sara Krošelj
Foto: arhiv KK Renče

Gregorčičeva poezija v sliki

110 let mineva od smrti goriškega slavčka **Simona Gregorčiča**. V Renčah smo obletnico smrti počastili s tradicionalnim pohodom po Gregorčičevi poti od Renč do Gradišča nad Prvačino. Večkrat nas na teh poteh spremljajo članice slikarske sekcije pri Društvu KUL-TU-RA Renče, ko organizirajo ekstempore prav na ta dan. Letos so svojo poetično in slikarsko izraznost postavile v galerijo Frnaža v Novi Gorici. Nastala je razstava slik z naslovom *Gregorčičeva poezija v sliki*, ki so jo zapolnile slike ljubiteljskih slikark – naj naštejemo kar vse: **Boža Bucik, Boža Skočir, Estera Prinčič, Hema Jakin, Ida Kocjančič, Ingrid Ožbot, Jana Dolenc, Lea Črnuta – Pintar, Lidija Gruntar, Majda Klančič, Marica Kobal, Mara Marinič, Miranda Leban, Nada Bric, Neva Kapelj, Nevenka Faganeli, Silvana Maligoj, Stazica Zorn, Zdravka Komic in Zmaga Prošt.**

Slikarke so inspiracijo za slikarsko ustvarjanje dobile v pesmih Simona Gregorčiča in vsaka je na svojstven način upodobila poezijo na platno. Nekatere je prevzela prelepa smaragdna reka Soča, ki je tudi že »krvava tekla«, druge hribovje nad Vrsnim s Krnom v ozadju, *Ujetega ptičja tožba* je avtorico prevzela ne samo za slikanje, ampak tudi za alternativno sodobno pesnitev, ki opisuje naša občutenja in tožbe nad krivicami, ki se nam dogajajo. Vsaka posamezna slikarka je svoje delo predstavila na sebi občuten poseben način.

Tako lahko občudujemo zelo ekspresivne, bolj stilizirane ali simbolistične slike. *Trobenica* napolni prostor z neizmerno vedrino in energijo, *Soča* v svojem krvavem odtenku vznemirja naša čustva, hrepenenje se odraža v izredni lepoti planinskega sveta in ko se ustavimo ob akvarelu, ugotovimo, da je življenje kljub »vsemu« čudovito.

K popolnemu večeru je pripomogel tudi nastop **Moškega pevskega zbora PROVOX**, ki je odlično odpel najlepše uglasbene Gregorčičeve pesmi. Pred-

stavev slik je vodil **Edi Prošt** in veliko zadovoljstvo nad dogodkom je v pozdravnem nagovoru izrazil predsednik KS Nova Gorica **Gregor Humar**. Galerija je dehtela v glasbi, poeziji in slikarski izraznosti kulture trenutka in časa ter v čudoviti mavrici zadovoljstva in človeške topline. ■

Katjuša Žigon
Foto: Bogo Rusjan

Gregorčičeva poezija v sliki

Slikarke – članice društva KUL-TU-RA Renče
Boža Bucik, Boža Skočir, Estera Prinčič, Hema Jakin, Ida Kocjančič, Ingrid Ožbot, Jana Dolenc, Lea Črnuta-Pintar, Lidija Gruntar, Majda Klančič, Marica Kobal, Mara Marinič, Miranda Leban, Nada Bric, Neva Kapelj, Nevenka Faganeli, Silvana Maligoj, Stazica Zorn, Zdravka Komic, Zmaga Prošt

Priloge in sponzorji: Kar vrtava na stari, kar vrtava, se moč in stari stari (Simon Gregorčič)

Krajina: Skupnost Nova Gorica in prava vola na naših, razne oblike in slika – članice društva KUL-TU-RA Renče: Gregorčičeva poezija v sliki. V sliki v sliki, 8. november 2016, ob 18. uri v galeriji FRNAŽA, Gradišča nad Prvačino.

Vsi so lahko prijavitelji preko elektronske pošte: PROVOX@provox.si

Priloge: KS Nova Gorica, Gregor Humar

Razstava bo odprta do 10. decembra 2016.

Uradni galerijski prostor: p. p. št. 13, 5000

Razstava je priložnost za spoznavanje in spoznavanje: 100 letov smrti Simona Gregorčiča

Miro praznoval visok življenjski jubilej

V Renčah trenutno živi 25 krajanov, 18 žensk in 5 moških, ki so že dopolnili 90 let. Med njimi sicer še ni stoletnika, je pa na Martinov dan najstarejši Renčan praznoval svoj 97. rojstni dan. To je **Miro Merljak** iz Merljakov.

Ob tej priložnosti smo ga obiskali. Naš obisk je bil zanj presenečenje, zato ob našem prihodu ni mogel skriti vznemirjenja in veselja. Miro je še vedno živahen in delaven »fant«, ne poznajo se mu leta in niti dolgoletna upokojitev. Doma vedno najde delo, v hiši, njeni okolici in na vrtu

neprestano kaj počne. Ko se je pred leti v Renčah začela nordijska hoja, je bil Miro med prvimi udeleženci te športne aktivnosti. Redno se je udeleževal tako hoje kot tudi testiranje

in dosegal najboljše rezultate. Nordijsko hojo je v zadnjem času opustil in večino časa preživi ob svoji dolgoletni družici **Marici**, do katere je zelo pozoren. Tudi zanjo lahko rečemo, da je še prava »mladenka«, čeprav bo naslednje leto stopila med 90-letnike. Miro se je upokojil kot šofer kamiona in to veselje do motornih vozil ima še danes. Z vožnjo avtomobila nima težav, srečujemo ga na cestah, kako hiti po opravkih. Zelo si želi, da bi mu vozniški izpit še dolgo služil. Dragi Miro, želimo vam zdravja in živahnosti, predvsem pa, da bi še dolgo šofirali! ■

Rožica Žvanut
Foto: arhiv družine Merljak

V spomin na prvo svetovno vojno

26. oktobra, na dan, ko sta predsednika Slovenije in Italije, **Borut Pahor** in **Sergio Mattarella**, na novoodkriti spomenik slovenskim vojakom iz 1. svetovne vojne položila venca, smo dogodek obeležili tudi v Renčah.

V Krajevnem odboru Rdečega križa Renče smo se pridružili ideji članic društva

Goričanka in obiskali vsa tri vojaška pokopališča v našem kraju. S polaganjem šopkov in prižigom sveč smo se poklonili vsem vojakom različnih narodnosti, ki so tu našli svoj poslednji dom. Z nekaj izrečenimi besedami smo se spomnili trpljenja padlih in njihovih družin v želji, da se kaj takega nikdar ne ponovi. ■

Rožica Žvanut
Foto: arhiv KO RK Renče

»Krvodajalcem in vsem občanom želimo srečno novo leto 2016!«
Rdeči križ Renče

Živimo v času, ko nas ogroža vse več bolezni. Ena takih je tudi RAK KOŽE, ki v zadnjem času narašča.

Kaj več na to temo nam bo povedala specialistka dermatologije, dr. Vesna Tlaker Žunter.

Predavanje bo v torek, 17. januarja 2017, ob 18. uri, v knjižnici OŠ Lucijana Bratkoviča Bratuša Renče.

Poskrbimo za svoje zdravje, zato vsi vljudno vabljeni!
KO RK Renče

Sreča je v majhnih stvareh, toplih ljudeh, v stisnjenih dlaneh. Želim vam srečen božič in veliko zdravja, zadovoljstva, uspehov, ljubezni in miru v novem letu!
Jožef Hvalica, občinski svetnik

Sam v mesečini

Mrak znanilec je noči, mesečine, ki te poživi in zvezda, ki noči luč prižgo',

... in tihi mrak počasi, trudno lega na zemljo, da prežene dan luči, da se vrata Erosa' odpro.

Sam v nočeh okoli tavam z bolečino v praznini, na te in srečne dni ko mesečina posrebrena je na naju dva sijala, in ob nama cesta osvetljena, na kateri so odmevali koraki, se spomniš, najini koraki ...

Matjaž Berdon

Izlet na Gorenjsko

Društvo upokojencev iz Renč je ponovno odpotovalo na prijeten izlet, tokrat na Gorenjsko.

Najprej smo obiskali Kropo, zibelko kovaštva in fužinarstva v Sloveniji. Ogleдали smo si muzej, kjer imajo shranjena številna pričevanja o začetku fužinarstva in izdelke iz kovnice. Potem smo si ogledali še staro fužino, kjer so nam v živo predstavili, kako je nekoč potekalo kovanje žebeljev. To je bilo resnično težko delo in delavci so dosegli povprečno življenjsko starost 35 let. Kropa je spomenik v naravi in večina naselja je pod spomeniškim varstvom, kar je lahko velika prednost ali pa tudi ne. Mogoče bi bilo treba večkrat obiskati Kropo, da bi ublažili vsakodnevne težave z zgodovino garanja v pravem pomenu besede. Življenje je bilo včasih lepo, toda tudi zelo težko. Ustavili smo se tudi v Vrbi, v rojstni hiši našega največjega pesnika dr. **Franceta Prešerna**. Hišica je zelo lepo ohranjena in zanimiva. Lokalni vodič nam je z zanimivim opisom Prešernovega ljubezenskega življenja popestril dan in ozaljšal razpoloženje. Kako lahko na lahkoten, zanimiv način pripovedovanja obogatiš vedenje in znanje! Bili smo prijetno presenečeni nad vsem vidnim in slišanim in zadovoljni odhitehi naprej, veselemu in sončnemu dnevu naproti.

Planica nas je pričakala v vsej svoji lepoti. Presenečeni smo uzrli izreden športni park z vsemi skakalnicami v vrsti, od manjših z umetno maso doskočišča do velikanke, ki mogočno kraljuje na koncu. Vse je zelo lepo urejeno in nordijsko središče je krona tega slovenskega ponosa. Tu je posebna dvorana za vadbo nordijskih disciplin na umetno zasneženi stezi, nogometno igrišče za zunanje ogrevanje in nabiranje kondicije, v dveh nadstropjih pa zelo lepo urejena razstava planiških tekem v kronološkem vrstnem redu. Tudi film o zgodovini planiških skokov smo si ogledali. Najbolj hrabri so se s sedežnico odpeljali na 120-metrsko ska-

kalnico in se peš vrnili v dolino. Resnično smo lahko ponosni na tako lepo urejeno skakalno središče, ki nam ga zavidajo vsi zimskošportni navdušenci sveta.

To naše potepanje smo zaključili v Kranjski gori na obilnem poznem kosilu. Doživeli smo košček naše zemljice na sončni strani Alp v vsej svoji lepoti in zanimivosti. Naše znanje in radovednost pa je krepko dopolnila tudi vodička **Zdenka**, ki zanimiva zgodovinska in geografska dejstva slikovito prenaša na nas, potnike. ■

Katjuša Žigon
Foto: arhiv DU Renče

Zahvalna nedelja v Renčah

Vsako leto na zahvalno nedeljo renška župnijska Karitas organizira srečanje zakonskih jubilarntov, ki praznujejo »okrogle« obletnice poroke.

Običajno se na ta dan kristjani Bogu zahvalijo za prejete darove, jubilarnti pa se hkrati zahvalijo za vsa skupna leta v krogu svojih najdražjih. Tokrat se je zbralo osem parov, ki so praznovali od petnajste pa do petdesete obletnice poroke.

Letošnja zahvalna maša je bila še posebej slovesna in prisrčna, saj so s prepevanjem in igranjem sodelovali tudi otroci, ki redno obiskujejo oratorij.

Srečanje se je s slavljenji in njihovimi svojci zaključilo v župnišču na prigrizku. ■

Majda Rusjan
Foto: Marica Kobal

Pogovorni večer: »25 let državnosti: ali smo na pravi poti?«

V soboto, 5. novembra, je Območni odbor Združenja VSO Renče-Vogrsko, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica pripravil pogovorni večer "25 let državnosti: ali smo na pravi poti?", na katerem sta bila gosta predsednik Združenja VSO **Aleš Hojs** in evropska poslanka **Patricija Šulin**.

V polni dvorani Zorana Mušiča v Kulturnem domu Bukovica sta množico ob začetku okrogle mize najprej pozdravila župan Občine Renče-Vogrsko **Aleš Bucik** in predsednik VSO Severne Primorske **Peter Lemut**. Po uvodnem nagovoru predsednika območnega odbora VSO **Marka Švare** sta gosta okrogle mize opisala spomine na preteklost in pomen osamosvojitve Slovenije. Ob vprašanih moderatorke **Simone Pavlič** sta analizirala aktualno stanje in pojasnila, kaj vse je Slovenija dosegla v 25 letih. Patricija Šulin je predstavila pomen evropskih poslancev in evropskih institucij za Slovenijo, Aleš Hojs pa vlogo in poslanstvo Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve. Izpostavil je Slovensko vojsko, ki je omogočila, da smo našo državo obranili pred agresorjem. Omenil je tudi trenutno situacijo v vojski in probleme, s

katerimi se soočajo njeni pripadniki, ter dejal, da je opremljenost vojske na samem dnu. Patricija Šulin pa je opisala, kako je osamosvojitvi sledilo mednarodno priznanje, vstop v EU in NATO, uvedba evra in uspešno predsedovanje Svetu EU. Uspešne poteze dokazujejo, da je bila odločitev za samostojno Slovenijo pravilna. Poudarila je pomen domoljubja in da je ob državnih praznikih treba izobesiti slovenske zastave. Izpostavila je tudi Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmu, ki je Slovenija še vedno ni ratificirala. *"Evropa ne bo združena, dokler ne bo oblikovala enotnega pogleda na svojo zgodovino,"* je dejala poslanka, ki podpira poglobljeno razpravo o vseh totalitarnih režimih in o njihovih zločinih.

Gosta sta si bila enotna, da je osamosvojitve, utemeljitev in nastanek lastne državnosti najpomembnejše dejanje v zgodovini slovenskega naroda. ■

Tekst in foto: Marko Švara

Slavila sta zlato poroko

Zadnjo soboto oktobra je bilo na Vogrskem prav luštno. Naša krajanca, **Radica** in **Anton (Nini) Fiegel**, sta slavila petdeset let skupne življenjske poti.

Prijatelji so jima pripravili slavolok, zaobljubo izpred petdesetih let pa sta obnovila na šaljivi način – pred matičarjem, »kapetanom mornarice« **Matjažem Stepančičem** in »duhovnikom«, Ninijevim sokrajanom **Negovanom Mozetičem**.

Radica in Nini, želimo vama še veliko skupnih let, bodita vedno zaljubljena in v dobrem zdravju! ■

Katarina Tischer Gregorič
Vladimir Furlan
Foto: Samuel Baša

Miklavževanje na Vogrskem

Leto se hitro bliža koncu in na vrata je potrkal veseli december. Na Vogrskem smo vanj vstopili veseli, razigrani in polni pričakovanj. Še posebej se tega čarobnega časa veselijo otroci.

Prvi, ki je razveselil tako mlado kot staro, je bil sveti Miklavž. S svojim spremstvom se nam je pridružil v nedeljo, 4. decembra, v vaški cerkvi Svetega Justa. Letošnje leto je bilo nekoliko zgodnejši, a vsi vemo, da ima veliko dela z obdarovanjem otrok na njihovih domovih. Prinese jim suho sadje, sladkarije, nekaterim tudi igrače in druga darila. Poredni pa dobijo leskovo šibo.

Miklavževanje so pričeli glasovi otroškega cerkvenega pevskega zbora z uvodno pesmico pod vodstvom **Katarine Tischer Gregorič**, nato pa je zbrane nagovoril naš župnik **Cvetko Valič**. Sledila je glavna točka večera, predstava

Miklavž za vse čase, otroci so nastopili skupaj z najmlajšimi vokali iz naše vasi pod vodstvom **Veronike Šuligoj**. Čeprav je bila igrlica namenjena najmlajšim, ima zelo močno sporočilo za vse ljudi, predvsem za starše. Da bi otrokom na zemlji čim bolj ustregli, se modernizirajo še angeli v nebesih in hudiči v peklju, prav tako imajo pripravljene spremembe tudi za Miklavža. Ker je Miklavž moder mož, je prišel tak, kakršnega poznamo, s skromnimi darovi, in ponovno nam je svetoval: »Bodite bolj skromni in darove, ki jih dobite, delite z drugimi, potem boste tudi vi podobni meni. Najvažnejša za človeka je ravno dobrotla!« To je veljalo v starih časih, to drži danes in tako bo tudi vnaprej. Sledilo je obdarovanje otrok, ki so Miklavžu tudi nekaj zapeli in narisali ter ga povabili, naj se naslednje leto zopet oglasi. Miklavž se je od nabito polne cerkve poslovil z besedami hvaležnosti in lepih želja ter vsem zaželel

vesele, mirne in zdrave božično-novoletne praznike.

Ob vsem lepem, kar smo doživeli, pa ne smemo pozabiti na besedo HVALA vsem tistim, ki so nam kakorkoli pomagali pri izvedbi miklavževanja. ■

Alenka Melinc
Foto: Martina Fratnik

Domačija **GREGORIČ** in

Krajevna skupnost Vogrsko **VABITA ...**

VABLJENI

**ŽIVE
JASLICE
NA VOGRSKEM**

25. in 26. 12.

od 16.30 do 18.30 ure

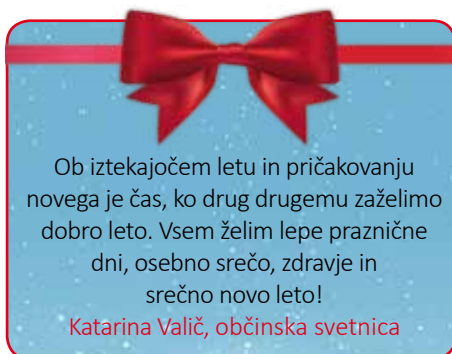
ob cesti

Dombrava-Vogrsko

SLEDITE SIJU ZVEZDE

REPATICE.

VSTOP PROST.

Ob iztekajočem letu in pričakovanju novega je čas, ko drug drugemu zaželimo dobro leto. Vsem želim lepe praznične dni, osebno srečo, zdravje in srečno novo leto!

Katarina Valič, občinska svetnica

Adventni venčki v Bukovici

K nam je prišel božično novoletni čas, ki se začneja z adventom in izdelavo adventnega venčka ter s prižigom prve svečke.

V nedeljo, 27. novembra, so v cerkev Sv. Lovrenca v Bukovici predvsem mladi šolarji iz Bukovice in Volčje Drage prinesli blagosloviti adventne venčke, ki so jih izdelali v tednu pred tem. Božično-novoletnih praznikov se veselimo vsi, tako verni kot tudi neverni, saj nas vse pritegnejo s svojim čarom okrašenega božičnega drevesca. Posebno otroci

so navdušeni nad lampijončki (lučkami), darovi pod drevesci in seveda tudi nad jaslicami.

Božič je predvsem družinski praznik, praznik upanja, radosti in veselja, kar tudi sam želim vsem ljudem, posebno pa vsem sokrajanom. ■

Tekst in foto:
Jože Ropoša

Sveti Miklavž v Bukovici

V nedeljo, 4. decembra, je v cerkvi Sv. Lovrenca v Bukovici otroke iz Bukovice in Volčje Drage obiskal in obdaroval dobri mož Miklavž. Otroci so bili že cel teden zaskrbljeni, ali so bili dovolj pridni in ali jim bo kaj prinesel.

Posebno sedaj, v zimskih dneh, se prileže kakšna sladka dobrot, ki jo Miklavž iz svojega velikega koša daril z veseljem da otrokom. Župnik **Vojc Žakelj** je najprej napovedal igrico, ki so jo mojstrsko odigrali mladi igralci iz Bilj, in otroci so jo res z veseljem spremljali. Na koncu pa so skozi vrata najprej prišli parkeljni, kmalu za njimi pa še Miklavž. Navdušenje in vzklike veselja je bilo slišati po cerkvi, tudi marsikateri starejši obiskovalec se je z veseljem pridružil veselju otrok.

Skrb otrok Bukovice in Volčje Drage je bila odveč, saj je Miklavž pregledal svojo debelo knjigo in ugotovil, da so otroci pridni,

tako v šoli, pri nauku in doma, in da so tudi starše ubogali. Nato je Miklavž skupaj s svojimi pomočniki angelčki razdelil darila in našim otrokom polepšal nedeljsko popoldne. ■

Tekst in foto: Jože Ropoša

Ni ne konec in ne začetek,
je le točka kroga, ki da nov zalet,
je energija, ki združuje ljudi
v miru in ljubezni.

Želim Vam vesele božične praznike,
v novem letu pa obilo zdravja,
ljubezni in osebnega zadovoljstva.

**Dušan Nemeč, predsednik KS
Bukovica-Volčja Draga in občinski
svetnik**

Do kdaj?

Sredi goličave
samoten hrast stoji
in kljubuje zobu časa.
Star, trhlen in brez moči,
ki so mu viharji jo izpili.

A saj ni tako še star
le življenje ga načelo je
in zareze uklesalo
mu globoko v dušo je
tako da v cvetu še mladosti
se že postaral je.

Temačni zdaj že spet se zbirajo
oblaki
blag vetrič se je vzdignil
in se z listi poigravati začel
se med veje je zapletel
in grom in blisk
in kot da sodni dan se je začel,
dan, ko polagal bo račun
za življenje neizživeto.

Hrast ječi
in iz tisočerih ran
bolečih teh spominov
se življenje mu izteka
saj ga zapuščajo moči
in ne more,
ne, noče se viharju spet ukloniti
hoče vse za vedno pozabiti
in se začne udajati temi
temi, ki ga že večkrat
k sebi je vabila.

V tem trenutku sred viharja
se pojavi sončni žarek,
ki se prebije
skoz oblake turobnega se dne
direktno v hrastovo srce.
In žarek ta mali
mu zopet upanje zbudi
da z vsemi se močmi
viharju zopet upirati začne
da se z poslednjimi močmi
za življenje spet bori.

Vihar se je polegel
in sredi goličave
samoten hrast še stoji
tako zelo brez moči
in čaka,
čaka na sonce,
ki pa ga ni in ni
da bi rane mu zacelilo
a sonca ni.

Bo sploh še kdaj oblake
te pregnalo?

Matjaž Berdon

Priprava adventnih venčkov

Zadnji vikend novembra je bil za veroukarje Župnije Renče ustvarjalno obarvan. V soboto dopoldan so samo zanje pripravili mali otroški oratorij.

Poleg pesmi, otroškega smeha in veselja je mlade navdušila tudi delavnica, v kateri so pripravljali oz. pletli adventne venčke, ki so jih nato ponosno prinesli k blagoslovu na 1. adventno nedeljo. ■

Martina Bizjak

Miklavževanje

Na Miklavžev predvečer, 5. decembra, se je sv. Miklavž mudil tudi v Renčah. Očitno je bilo veliko pridnih in ubogljivih otrok, saj si je tudi letos vzel čas in jih obiskal na domovih in v župnijski dvorani. V župnijski dvorani ga je pričakovalo veliko malih in velikih otrok, pa tudi mam, očetov, nonotov in non.

zamudo. Čas pričakovanja sv. Miklavža so popestrili in prisotne razveselili učenci 7. in 8. razreda, ki so zaigrali igrico o Dorbinčku in njegovih angelčkih. Otroci in njihovi spremljevalci so bili navdušeni, a še večje navdušenje je prav gotovo požel sv. Miklavž, ki je otroke razveselil tudi z majhnimi darilci. Iskrice v očeh, otroški smeh in veselje so sv. Miklavža razveselili in otrokom je obljubil, da jih naslednje leto ponovno obiše. ■

A ker ima sv. Miklavž veliko dela in zelo dolgo pot, je prišel v Renče z majhno

Martina Bizjak

Foto: Alenka Stres, Uroš Uršič

Prva svetovna vojna – prva ofenziva

Italijanska vojska ni dosegla zaželenih ciljev. Prve dneve vojne so zasedli mnogo manjše območje, kot so pričakovali. Krivda je bila predvsem v tem, da so se preveč previdno in počasi, s strahom pomikali naprej proti avstroogrskim položajem, kar je slednjim omogočilo, da so organizirali obrambo in trenutno zaustavili italijansko prodiranje.

Poveljnik italijanskega generalštaba grof **Luigi Cadorna** je zato začel priprave za 1. italijansko ofenzivo. Začela se je 23. junija in trajala do 7. julija. Zanj je značilno sedemdnevno bombardiranje avstroogrskih položajev, kar naj bi po zamislih italijanskega štaba prineslo tako velike izgube na avstroogrski strani, da bi se potem zlahka polastili njihovih položajev. Razmerje divizij in topništva je bilo močno na italijanski strani. Tako so na primer imeli Italijani 18 divizij, Avstro-Ogrska pa le 8.

Začeli so se boji za Doberdobsko planoto, kjer je potem v naslednjih mesecih krvavelo in trpelo tudi na tisoče slovenskih vojakov. Tam je nastala tudi znana pesem *Oj, Doberdob* z njeno najbolj znano kitico: »Oj Doberdob, oj Doberdob, slovenskih fantov grob«. Že v prvi ofenzivi so se na območju doberdobske planote oz. kraškega bojišča borile enote slovenskih polkov št. 17, 47, 87 in 97 ter 27. domobranskega polka. Slovenske enote so se hrabro borile, poleg sovražnega obstreljevanja pa je bil največji problem pomanjkanje pitne vode, ki jo na suhem kraškem območju ni bilo lahko dobiti. Že tako redki vodnjaki so bili okuženi in vojaki, ki so vseeno pili to vodo, so kmalu

dobili črevesne bolezni, nekateri so zaradi tega umrli. Ob koncu ofenzive so 5. julija italijanske enote sprožile ofenzivo tudi na goriškem mostišču, med Oslavjem, Pevmo in Podgoro (Kalvarijo), vendar niso dosegle kakšnega posebnega uspeha.

Začetek vojne in prva italijanska ofenziva so bili vzrok za prvi begunski val iz vasi v bližini fronte.

Vili Prinčič v svoji knjigi *Pregnani* opisuje tudi **družino Tomšič** iz Sovodenj, ki je prišla v Bukovico že prve dni junija in dobila zavetišče v sedanji hiši Mlečnikovih. Po pripovedovanju **Petra Tomšiča** so s seboj vzeli voz z dvema voloma. ponoči pa so se vračali v Sovodje po poljščine, da so se lahko skoraj normalno preživljali. Ob hiši, kjer so trenutno stanovali, so imeli vojaki počivališče in tu so jim delili hrano pred odhodom na fronto. Stara mati jim je prinašala vodo in se z njimi pogovarjala. Med njimi je bilo precej Slovencev. V nasprotni smeri pa so s fronte vračali ranjeni vojaki, ki so jih vozili ali nosili na železniško postajo Volčja Draga in od tu v bolnišnice v zaledju. Nekatere med njimi so namestili tudi v vojaško bolnišnico v Volčji Dragi. Časopis *Slovenec* je že v 145. številki, dne 30. junija 1915, objavil oglas in prošnjo »Odbora za pomoč slovenskim beguncem« v Gorici, Via Ponte Isonzo 28, za pomoč slovenskim, posebno pa goriškim beguncem,

ki jih je vojna z Italijo že pregnala z domov. Za potrebe prehrane vojske so v Bukovici že ob začetku vojne zgradili tudi improvizirano klavnico. Nahajala se je na območju Britofa. Najprej so kupovali živino od domačinov, kasneje so jo z vlakom vozili na železniško postajo Volčja Draga. Mimo Britofa v Bukovici so vozili tudi ranjene vojake v vojaško bolnišnico Renče, imenovano Feldspital 7/8. Župnik Zamar pa je 20. junija 1915 pri sveti maši med pridigo opozoril vernike »pred granatami na tla«, »pred zrakovlavi v hišo«, »do vojakov bodite vljudni, mimoidočim prinesite vode v velikih posodah, cvetlice«. V nedeljo, 27. junija 1915, je pri maši omenil: »Če kdo želi delo, zidanje v Brucku pri Gatniku ali Habatu«. Vse več vlakov je pripeljalo vojni material na postajo Volčja Draga in vojska je bila na območju postaje in njene okolice ter na območju Vogrskega prisiljena zgraditi skladišča. Ropot vojaških čevljev je vsak dan močneje odmeval po prašnih cestah v naših vaseh, vsak dan je bolj bobnelo in območje so začela preletavati vojaška letala, ki so brenčala kot sitne ose. ■

▮ Tekst in foto: Jože Ropoša

Vsem našim občanom in vsem, ki berete naše glasilo, želim, da bi preživeli lepe in mirne praznike v družbi ljudi, ki jih imate radi. Leta 2017 pa naj vas spremljata dobro zdravje in dobra volja. Srečno!

Albinca Pisk, občinska svetnica

Rajmund Znidarčič – renški župan

28. decembra bo minilo 100 let od smrti večletnega renškega župana **Rajmunda Znidarčiča**.

Rajmund Znidarčič je bil zagotovo zelo pomembna osebnost v zgodovini Renč. Ne samo kot župan in veleposestnik ter zaveden Slovenec, temveč tudi kot član društva Sloga, član slovenskega društva Soča, predsednik hranilnice in posojilnice, gostilničar in trgovec, predsednik zavarovalnice goveje živine, načelnik obrtne zidarske šole in bil je, dokler mu je zdravje dopuščalo, vedno aktiven na vseh področjih društvenega življenja. Časopis Soča je v številki 31, dne 3. avgusta 1894, objavil članek, v katerem ob izvolitvi Rajmunda Znidarčiča za župana Renč pravi: »Naj bi se pod njegovim županovanjem polegla vsa nasprotja in vsi občinarji složno delovali na svoj dušni in telesni blagor. – V narodnem pogledu so Renče preveč omrtvele, nič veselega se v tem pogledu ne sliši od tamkaj. Na delo!«

Slovenec. 30.12.1916. štev. 298

Žal mu ni bilo usojeno, da bi zadnje dneve svojega življenja preživel doma, umrl je kot begunec v Novem mestu. Ob njegovi smrti pa je takratni župan **Štepančič** v

imenu občine v časopisu Slovenec objavil osmrtnico. ■

| Tekst in foto: Jože Ropoša

Sortnost medu

Med ni enak medu, kar znamo že, ko med okušamo. Akacijev med čebelarja ni enak akacijevemu medu čebelarja soseda, še več, znotraj enega točenja se razlikuje tudi med, nabran med panji istega čebelnjaka. Razlikuje pa se seveda tudi med, pridelan v različnih letinah.

Večja pestrost je pri cvetličnem in gozdnem medu, saj je pri njiju večja pestrost samega izvora medicinske oz. mane. Medu ne delamo po receptu, čebele osnovno surovino nabirajo v naravi in ne moremo jih usmerjati, kam naj letijo. Slovenija leži v srednji Evropi, kjer se stikajo štiri velike evropske geografske enote, in sicer Alpe, Panonska kotlina, Dinarsko gorovje in Sredozemlje. Pestra geološka zgradba, razgibanost reliefa in dejstvo, da se Slovenija razprostira na štirih biogeografskih območjih, omogočajo visoko rastlinsko in živalsko pestrost, kar pa posledično vpliva tudi na raznovrstnost medu.

Nastanek medu

Med proizvajajo čebele. Na rastlinah nabirajo nektar ali medicino, ki jo izločajo rastline v nektarijih, ali pa pobirajo mano. Mana je izloček posebnih žuželk, ki sesajo rastlinski sok, izločajo pa sladko tekočino – in to poberejo čebele. Tako glede na izvor ločimo cvetlični med in med iz mane. Cvetlični med je svetlejše barve, med iz mane pa temnejše. Čebele osnovno surovino v medenem želodčku prinesejo v panj, jo obdelajo,

zgotijo, dodajo izločke svojih žlez in shranjujejo v satju. Med, kot so ga proizvedle čebele, ne potrebuje dodatne obdelave, čebelar mu ničesar ne doda, niti ne vzame.

Osnovna surovina medu v veliki meri vsebuje sestavljene sladkorje, predvsem saharozo. Čebele ji dodajajo encime iz svojih žlez, ki sestavljene sladkorje razgrajujejo do glukoze in fruktoze, ki sta enostavna sladkorja, zato ju naš organizem lahko takoj uporabi kot vir energije. To je tudi vzrok, da je med boljši vir energije kot konzumni sladkor. Med tako vsebuje največ fruktoze, nekaj manj glukoze in malo saharoze, v manjši meri pa lahko med iz mane vsebuje tudi polisaharide. Razmerje sladkorjev je najbolj odvisno od vrste medu. Ker je fruktoza bolj topna v vodi kot glukoza, med z več fruktoze počasneje kristalizira, tisti z več glukoze pa hitreje. Tako bo cvetlični med kristaliziral veliko prej kot npr. akacijev med. Če vam je med kristaliziral, nikar ne bodite nejevoljni. Lahko ste prepričani, da ste kupili naraven, kakovosten med. Kristalizacija medu je namreč popolnoma naraven pojav, ki se pri medu prej ali slej zgodi in ne povzroča nobenih kemičnih sprememb ▶

► medu in ne vpliva na njegovo kakovost. Kristaliziran med utekočinimo na vodni kopeli, a temperatura medu ne sme presegati več kot 40 °C. V nasprotnem primeru se bodo v medu poškodovale ali celo uničile nekatere njegove sestavine, kot so encimi, hormoni, vitamini ... Med bo izgubil biološko vrednost, še vedno pa bo uporaben kot sladilo. Če želimo, da se bo ohranila njegova biološka vrednost, ga tudi ne damo v vroč čaj. K različnim jedem (omakam, zelenjavi, mesnim jedem), ki jih pečemo, kuhamo, ga dodamo predvsem zato, ker bodo z njim dobile svojevrstno aromo.

Vrste medu

Vrste medu so dobile imena po rastlinah, na katerih čebele nabirajo medičino oz. sladke sokove. Te so pri nas akacija, lipa, smreka, hrast, kostanj, hoja, oljna ogrščica, žajbelj, ajda ... In od tod tudi toliko različnih vrst medu: akacijev, lipov, smrekov, kostanjev, hojev, regratov ...

Čebele ne nabirajo surovine samo na eni rastlini in večkrat se zgodi, da med nima tipičnih značilnosti določene vrste. V tem primeru ga lahko označimo kot cvetlični med ali med iz mane oz. gozdni med.

Najbolj milega okusa je **akacijev med**. Barva tega medu je od skoraj brezbarvne do slamnato rumene. Ker je blagega vonja in arome, je odlično sladilo za čaj, kavo, kosmiče, pijače, pripravo sladoleda. Cve-

tnega prahu je v akacijevem medu malo. Kristalizira zelo počasi.

Prijetno po svežini, lipovemu cvetju, mentolu diši **lipov med**, ki je svetlo rumene do svetlo jantarne barve z zelenim odtenkom. Lahko je nektarnega ali maninega izvora. V prvem primeru hitro kristalizira, sicer pa se to dogaja počasi.

Če vam je všeč bolj močan, grenak okus, potem je za vas pravi **kostanjev med**. Ta je rjave, jantarne barve, vonj je oster, trpek. Grenko aromo in s tem posebno vrednost mu daje velika količina kostanjevega cvetnega prahu.

Kadar govorimo o medu iz mane, največkrat pomislimo na hojev in smrekov med.

Smrekov med je rdečerrjave barve, nežno diši po smoli, aroma je po sirupu smrekovih vršičkov, zeliščnih bonbonih. Včasih hitro kristalizira.

Kadar čebele nabirajo mano večinoma na jelki, pa takemu medu rečemo **hojev med**, ki je temno sivorjave barve z zelenim odtenkom. Diši po smoli, dimu. Aroma je po smoli, po karamelu, zažganem sladkorju, svežem lesu iglavcev, sirupu smrekovih vršičkov. Kristalizira počasi, v velike kristale. Med ni enak medu, razlike je možno znanstveno dokazati, zato ne pričakujte, da bo letošnji gozdni med takšen, kot je bil lanski. Med pač takšen je. Pester.

Za konec

Ljudje že od nekdaj uporabljamo med in druge čebelje pridelke. Med je bil tisočletja edino sladilo, pozneje pa so raziskovalci v medu našli še veliko drugih snovi, ki so koristne za človeka. Za ljudstva starih civilizacij je imel magično moč in je bil cenjen kot zdravilo. Izjemno so ga cenili tudi v starem Egiptu. Uporabljali so ga kot darilo vladarjem (darilne posodice z medom so našli v grobovih faraonov), znali pa so pripravljati celo medico.

Kakovostne sheme medu

Dandanes imamo porabniki možnost nakupa različnih živil, vse bolj pa smo pozorni tudi na način pridelave in kakovost

živil, ki jih uživamo. Splošno znano je, da je priporočeno uživanje hrane iz domačega, lokalnega okolja, s čimer prispevamo k ohranjanju domačega kmetijstva. Pomemben del kmetijstva je tudi čebelarstvo, katerega najbolj znan in razširjen pridelek je med. Naravne danosti v Sloveniji čebelarjem omogočajo pridelavo sortnega medu, ob upoštevanju dobre čebelarске prakse pa lahko čebelar pridelava in ohrani kakovosten in varen med, tak, kakršnega so proizvedle čebele. Na področju medu pri nas poznamo **ekološki med** in tri zaščitene **geografskega poimenovanja** medu, in sicer Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo, Kočevski gozdni med in Kraški

med z zaščiteno geografskim poreklom. Z nakupom takega medu je porabniku zagotovljena višja kakovost pridelka, saj so za pridelavo tovrstnega medu postavljena strožja merila kakovosti kot v državnem Pravilniku o medu. Poleg tega je tovrsten med izpostavljen dodatnemu nadzoru, zagotovljena je njegova sledljivost tako rekoč od cveta do kozarca, znan pa je tudi njegov izvor, saj mora biti tako pridelan kot tudi polnjen in skladiščen na območju Republike Slovenije.

Slovenski med z zaščiteno geografsko

označbo prepoznate po unikatni prelepki, na kateri je jasno označeno, da gre za Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo. Prelepka vsebuje simbol EU, ki označuje zaščiteno geografsko označbo, opremljena pa je tudi s serijsko številko, ki zagotavlja sledljivost vsakega kozarca medu posebej. ■

Mag. Andreja Kandolf Borovšak,
svetovalka za zagotavljanje varne
hrane

Spoštovani!

Stopajte po svojih poteh,
v svojo, pravo smer.

Naj vas spremljajo iskreni,
dobronamerni ljudje, odprtih rok in src.
Želimo vam vse lepo v prihajajočem letu
in vas prijazno pozdravljamo.

Vanda Ožbot, Zmaga Prošt,
Marjan Murovec, občinski svetniki

Demenca – kako jo prepoznati?

Društvo upokojencev Bukovica-Volčja Draga je v novembrskem večeru povabilo predavateljici iz društva GO-SPOMINČICA, da nas poučita o demenci, kako jo prepoznati in kje poiskati pomoč.

Strokovnjakinji **Sonja Planko** in **Sonja Valič** sta nam posredovali res dobre nasvete. Demenca ni samo izguba spomina, ampak mnogo več. Prizadene vse intelektualne funkcije. Povzroča vedenjske spremembe, težave pri govoru, spremembe čustvovanja in težave pri vsakodnevnih opravilih. Spremljevalec demence je strah – bojijo se tako bolni kot tudi njihovi svojci. Strokovno pomoč moramo poiskati pri zdravniku specialistu (psihiatru, nevrologu), ki predpiše ustrezno zdravljenje. Priporočljiva je tudi psihoterapija, ki pa je pri bolnikih z demenco možna le v zgodnji fazi bolezni. Gre za hudo bolezen, neozdravljivo, ni

učinkovitega zdravila, prizadene pa tudi bolnikove svojce. Ocenjujejo jo kot najdražjo bolezen na svetu. Podatki Svetovne zveze kažejo, da število bolnikov narašča.

Po svetu je skoraj 47 milijonov bolnikov, v Sloveniji pa več kot 31 tisoč. ■

Renata Tischer
Foto: Bogo Rusjan

Rastejo pri nas

Zanimivo predavanje o rastlinah Trnovskega gozda nam je oktobra pripravila **Elvica Velikonja**, doma s Predmeje in učiteljica matematike na otlški šoli. Ljubiteljsko se ukvarja z botaniko, vestno raziskuje in popisuje pestro rastlinstvo Trnovskega gozda.

Franc Černigoj, profesor slavistike in zbiratelj ljudskega izročila, Elvičin stric, je o njej zapisal: »Za Elvico so rože hkrati simbol nedosegljivega, do konca in še čez iskanega – so hrepenenje samo, to tako zelo slovensko čustvo. Njeni zapiski o rožah in ob rožah so hkrati polni navdušenja nad življenjem, nad stvarnico narave in nad našo Goro.« Oba sta namreč doma na Predmeji. Elvica je našla pot do mnogih rož in do dobrih ljudi. Sama o cvetju med drugim pravi: »Mačice

so spomin na mojo mamo, ki je tako rada imela pomlad. Planike mi je pokazal tata, ko sem bila še zelo majhna. Takrat sva bila na Kuclju. Vonj nageljčkov pa v meni prebudi spomin na teto Ivančko.«

Povedala nam je tudi o rastlinah, ki so se zadnja leta udomačile pri nas in so včasih prava nadlega. Agresivne, tujerodne rastline s hitrim razraščanjem povzročajo nemalo težav. Najbolj problematična pri nas je ambrozija, ki jo praktično najdemo že povsod in je vzrok številnih alergij. Zlata rozga cveti avgusta, najdemo jo ob železniških progah in cestah, ob travnikih, gozdovih in rečnih bregovih. Orjaški dežen je za zdrave ljudi zelo nevaren, ker ob stiku rastlinskega soka s kožo povzroči hude kožne reakcije. Rastline moramo odstranjevati z zaščitno obleko in rokavicami. Pozorni moramo biti na naše otroke.

Med invazivne tujerodne rastline, ki jih je treba zatirati, prištevamo enoletno suholetnico, japonsko medvejko, japonski dresnik, rudbekije, račjo zel, ameriški javor in nenazadnje metuljnik.

Res škoda za tiste, ki so zamudili to krasno predavanje, polno zanimivosti, ki zaznamujejo naš čas. ■

Renata Tischer
Foto: Bogo Rusjan

Migranti in ukrepi naše države

Ko smo se v Sloveniji pred letom dni soočili z množičnim prihodom migrantov na meje, si kljub jasnemu zavedanju o resnosti položaja in skrbnih pripravah verjetno nihče med nami ni prav dobro predstavljal, kakšen izziv nas čaka. Toda država, lokalne skupnosti in občine, humanitarne in nevladne organizacije ter prostovoljci smo pokazali, da lahko na državni in lokalni ravni tudi v tovrstnih izrednih razmerah dobro in usklajeno sodelujemo.

Žal so se uresničile napovedi, da pojav migracij ni bil enkratni pojav, ampak je dejstvo, s katerim bomo morali najti skupni način sobivanja. Že samo zavedanje, da so migracije odsev časa, v katerem živimo, je ključen korak k oblikovanju rešitev. Slovenija si vseskozi prizadeva tudi za iskanje skupnih, dolgoročno naravnanih rešitev na evropski ravni, ki bi pripomogle k učinkovitemu obvladovanju migracij, ter solidarno prevzema del odgovornosti v okviru projekta premetstve oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito.

Poudarimo naj, da so razmere v naši regiji trenutno stabilne, vendar pa je dogajanje v naslednjem obdobju težko napovedati. Pričakujemo lahko, da bo do nezakonitih prehodov meja prihajalo ves čas in da se bo njihovo število v prihodnje še povečevalo.

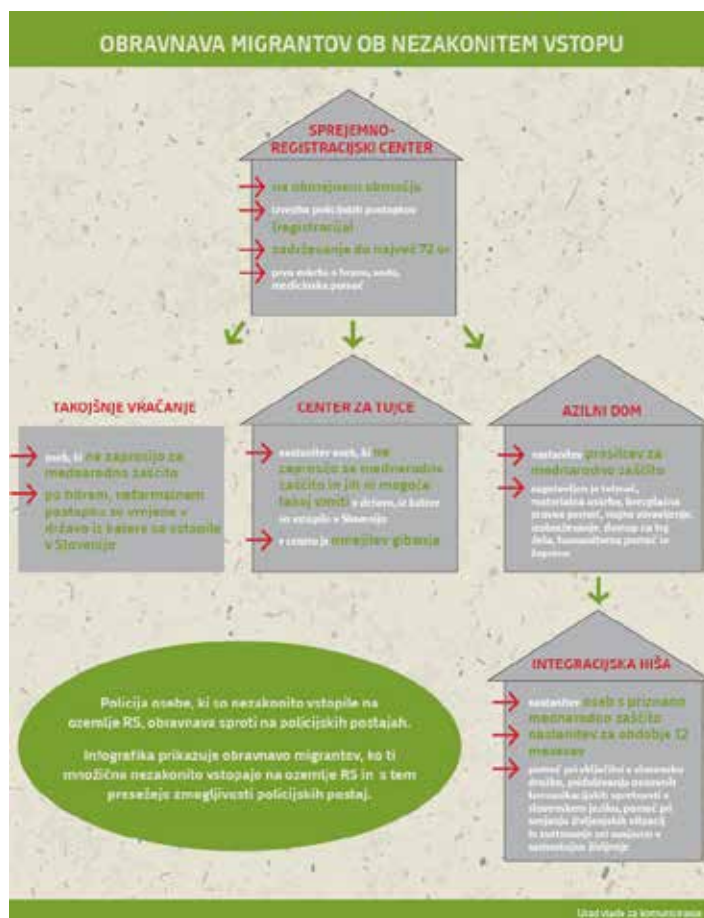
Zato so pristojni organi že pripravili nabor ukrepov, prilagojenih več različnim scenarijem. Medtem ko so varnostni ukrepi usmerjeni predvsem v dosleden in intenziven nadzor na meji, bomo z

organizacijskimi ukrepi migrantom, ki bodo prišli na območje naše države, zagotovili ustrezno oskrbo in obravnavo v skladu z nacionalno in mednarodno zakonodajo.

Zavedamo se, da prihodi migrantov – tudi zaradi strahu pred ponovitvijo lanskih množičnih prihodov – marsikje po državi, še posebej pa na obmejnih območjih, v ljudeh zbujaajo nelagodje. Ravno zato, ker ne želimo, da bi prehodi migrantov čez hrvaško-slovensko mejo vznemirjali prebivalstvo in njihov vsakdan, poskušamo situacijo reševati na čim bolj kontroliran način.

Eden pomembnejših ukrepov je tudi vzpostavitev sprejemno-registracijskih centrov ob meji s Hrvaško. Smiselno je namreč, da migranti, ki jih je policija zaznala pri nezakonitem prehodu meje, med obravnavo ostanejo čim bližje meji in morebitnemu kraju vrnitve, tj. Hrvaški. Ti centri bodo vzpostavljeni le, če se bo število migrantov, ki jih je policija zaznala pri nezakonitem prehodu meje, tako povečalo, da jih ne bo mogoče obravnavati v obstoječih policijskih enotah. Centri bodočasne narave, zaprtega tipa in vseskozi pod nadzorom policije. Migranti bodo v centru do največ 72 ur, njihovo gibanje pa bo omejeno. Sprejemno-registracijski center bo razdeljen na sprejemni del, kjer se bodo izvajali policijski postopki, in bivalni del. Vse prevoze v center in iz njega bo opravljala policija in s tem zagotovila nadzor nad migranti ter največjo možno varnost za okoliško prebivalstvo. V centrih bo zdravstveno osebje poskrbelo za nujno medicinsko pomoč, poskrbljeno pa bo tudi za otroke in mladoletnike brez spremstva.

Država poskuša pri reševanju migrantske problematike ves čas ohranjati ravno-

težje med obveznostmi, ki jih ima do migrantov po domači in mednarodni zakonodaji, in varnostjo domačega prebivalstva. Vlada je in bo naredila vse, kar je v njeni moči, da do večjega obsega nezakonitih migracij na našem ozemlju ne bi prišlo, predstavniki pristojnih državnih organov pa so v stalnem stiku s predstavniki vseh ključnih občin in lokalnih skupnosti.

Naloga, ki je pred nami, je zahtevna, terja veliko odgovornosti in naporov, zato se ob tej priložnosti ponovno zahvaljujemo vsem, ki ste prispevali h konstruktivnemu reševanju migracijske krize. ■

Urad Vlade RS za komuniciranje

Informacije o aktualnem dogajanju na področju migracij in odzivu Slovenije nanje so na spletni strani pomoc.beguncem.gov.si.

December. Čas, ko se oziramo nazaj in delamo "inventuro" leta, ki se izteka. In hkrati čas, ko se oziramo naprej, v prihodnost, v leto, ki prihaja. Drage občanke in občani ter vsi ostali, želim vam polno zdravja, veselja, osebnega zadovoljstva in da bi se vam leta 2017 izpolnile prav vse skrite želje.

Radovan Rusjan, podžupan in občinski svetnik

OBJAVA REKLAMNIH OGLASOV

V Občinskem listu lahko objavljate reklamne oglase.

Cenik reklamnih oglasov:

2 strani	297 x 210 + 5 mm dodatka za porezavo	400 EUR
1 stran	297 x 210 + 5 mm dodatka za porezavo	250 EUR
1/2 strani	186 x 132 mm	150 EUR
1/4 strani	91 x 132 mm	100 EUR
1/8 strani	91 x 64 mm	60 EUR

(Cene so brez DDV.)

Oglasi morajo biti pripravljani v formatu EPS, Ai ali v visokoresolucijskem PDF-ju, v CMYK-barvnem prostoru, slikovni del 304 dpi in tekst v krivuljah.

NAVODILO ZA POŠILJANJE PRISPEVKOV

Članke za objavo v Občinskem listu je treba poslati na naslov:

obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom "ZA OBČINSKI LIST".

- Tekst naj bo pisan v formatu "Microsoft Office Word".
- Fotografije naj bodo v formatu JPG, PSD ali TIF in v čim boljši resoluciji, ločene od teksta.
- Tekst in fotografije naj bodo v e-mailu pripete kot "Priponke".
- Teksti in avtorji fotografij naj bodo podpisani s polnim imenom in priimkom.
- Nepodpisanih tekstov ne bomo objavljali.
- Če so prispevki preveliki (datoteka presega 10 MB), naj se prispevek pošlje v več delih.
- **Prosimo, da se držite rokov oddaje prispevkov (naslednjič do 31. 1. 2017)!**

PRAZNIČNA KRIŽANKA

Nagradni
kupon za križanko

geslo:

.....

.....

.....

ime in priimek:

.....

naslov:

.....

telefon:

odreži in pošlji

Smrečica

In že smo decembra, v najbolj veselem mesecu, ko se poslavljamo od starega leta in komaj čakamo novega.

V trgovskih centrih se police šibijo s panetoni, poticami in raznimi sladkarijami. Vsi se prav dobro zavedamo, da preveč sladkorja škoduje zdravju. Prepričana sem, da bomo »guštirali« tudi ob tem receptu.

Sestavine za testo:

- 1 kocka kvasa
- 1 žlica sladkorja
- 500 g moke
- 1 žličko soli
- 150 ml vode, 150 ml mleka

- 50 ml olja, 1 žlica kisa
- 1 jajce za premaz
- semenke za posip

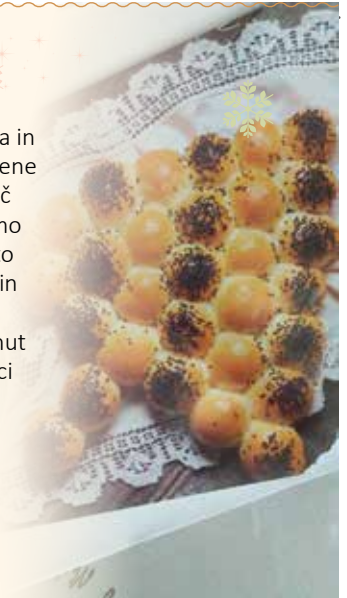
Sestavine za nadev:

- 10 rezin kraškega pršuta ali zašinka
- 32 kock sira

Zamesimo testo in ga pustimo, da vzhaja do dvakratne količine. Ponovno ga pregnetemo in pustimo, da še enkrat vzhaja. Iz testa oblikujemo 32 kroglic. V vsako kroglico nadevamo

malo nasekljanega pršuta in kocko sira. Tako pripravljene kroglice zložimo na pekač v obliko smrečice. Pustimo vzhajati še 15 minut, nato jih premažemo z jajcem in posujemo s semenkami. Pečemo približno 35 minut v predhodno ogreti pečici na 200 °C. Dober tek in srečno!

Renata Tischer

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE VRTNARSTVO PETROVČIČ VOGRSKO IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

Vodoravno: RASTLINJAK, ACETILENKA, SEN, KIR, TN, TTO, ERUDIT, LAVOR, DIVA, ITON, MANIT, NN, IN, ASA, OATES, IST, SVAK, RATKA, LL, LEVT, AG, OASIS, RP, RATRAK, VIP, VKOP, RIO D ODRO, MONROE, ENOS, IKTIN, LIAM, TNT, CARA, SA, ROLKA, PONOR, MOA, EL PASO, CIKLAME, RFV, AKVAR, KOSEČ, RAA, JESETRI, REED, RVAČ, PP, KN, STO, OLAS, LIE, LEPO, VRANA, IMETNIK, MOL, PELARGONIJE.

Gesla: VRTNARSTVO PETROVČIČ, CIKLAME, PELARGONIJE.

OPRAVIČILO:

V imenu uredniškega odbora se opravičujemo **Slaščičarni VINTOLA** za napako v prejšnji številki glasila Občinski list zaradi napačne navedbe pokrovitelja križanke. Slaščičarna VINTOLA je vsakega nagrajencu podarila 1,5 kg torte.

NAGRAJENCI ZA PRAVILNO REŠITEV KRIŽANKE »VRTNARSTVO PETROVČIČ VOGRSKO«

Izmed **24 prispelih rešitev** so bili izžrebani:

1. **Jasna Gregorič**, Martinuči 19, 5292 Renče
2. **Igor Gatnik**, Lukežiči 38/b, 5292 Renče
3. **Srečko Špacapan**, Volčja Draga 81, 5293 Volčja Draga

Nagrade lahko dvignejo v Vrtnariji PETROVČIČ Vogrsko (gsm: 041/442-074 ali 041/256-076).

OBČINSKI LIST – URADNO GLASILO OBČINE RENČE-VOGRSKO

Število izvodov Občinskega lista, ki ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini brezplačno, je 1400.
Naslov: Občina Renče-Vogrsko, Bukovica 43, 5293 Volčja Draga, T: (05) 338 45 00, E: info@rence-vogrsko.si
Uredništvo: Alenka Gregorič – glavna in odgovorna urednica, Jasna Živec, Katarina Tischer Gregorič, Vesna Pahor, Bogo Rusjan, Renata Tischer in Katjuša Žigon
Lektoriranje: Jasna Živec
Oblikovanje in grafična postavitvev: Matjash Matjaž Bizjak
Tisk: IZI print, d. o. o.
Datum izida glasila: 21. december 2016

Prižig lučk

Vogrsko

Bukovica-Volčja Draga

Renče

**Silvestrovanje
v Bukovici**

**31. 12. 2016
ob 20h**

**v prostorih K. D.
z ansamblom
Kolovrat**

CENA:
Otroci do 10 let brezplačno
Otroci od 10 - 15 let 10€
Odrasli 23€
Udeležba je omejena na 220 prijav (vključno z otroci).

Prodaja vstopnic:
1. in 2. 12. 2016 ter 8⁰⁰ in 9. 12. 2016 v avli K.D. od 16⁰⁰ do 18⁰⁰.
INFO: 040 430 951

GLASBENI VEČERI V BUKOVICI
Sezona XI - pomlad 2017

Občina Renče-Vogrsko in Glasbeno društvo NOVA

PAPIRNIŠKI PIHALNI ORKESTER VEVČE
nedelja, 8. januar 2017, ob 18.00
Kulturni dom Bukovica, dvorana Angela Miečnika

AKADEMIJA NOVA • koncert komornih skupin
petek, 10. februar 2017, ob 20.00
Kulturni dom Bukovica, dvorana Zorana Mušiča

SIMFONIČNI ORKESTER "VLADIMIR LOVEC" IZ KOPRA
petek, 10. marec 2017, ob 20.00
Kulturni dom Bukovica, dvorana Angela Miečnika

FLAVTISTRA
petek, 14. april 2017, ob 20.00
Kulturni dom Bukovica, dvorana Zorana Mušiča

NIMY QUARTET
petek, 12. maj 2017, ob 20.00
Cerkev sv. Lovrenca, Bukovica

THE 1000 STREET'S ORCHESTRA
petek, 9. junij 2017, ob 20.30
Lakeness, Volčja Draga

Radio Koper

INFORMACIJE IN REZERVACIJA VSTOPNIC:
vstopnice@gdnova.si | +386 40 436 934

VABLJENI

Rok za oddajo prispevkov za naslednjo številko občinskega lista je

31. januar 2017

Naslov za pošiljanje prispevkov za Občinski list: obcinsko.glasilo@rence-vogrsko.si s pripisom: ZA OBČINSKI LIST